

BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
İÇİN

YÜRÜYÜŞ

HAFTALIK SİYASİ HABER VE YORUM DERGİSİ-SAYI: 110-17 MAYIS 1977 FİYATI: 5 TL

ANTİKOMÜNİZME DAYALI İLERİCİLİK VE ÖTESİ

ŞAŞIRTICI
ŞAŞKINLIK

ANTİKOMÜNİZM TURUNDA İZMİR ETABI NASIL ALINDI?

CHP'nin İzmir miting yapıldı. Miting öncesinde yapılan çeşitli spekülasyonlara, polislin demeklere yaptığı yıldırım baskınlara faşistlerin polisler adına yayımladığı sahte bildiriler rağmen herhangi bir olay çıkmadı. 1 Mayıs'tan sonra yapılan ilk toplantı olması nedeniyle tüm kamuoyunun dikkatlerini üzerine çeken CHP mitingini önemli sayıda bir kalabalık izledi. Mitinge ilgiyi arttırmak için Ecevit'in önemli açıklamalar yapacağı önceden duyuruldu.

Miting CHP destekçisi basının göstermeye çalıştığı aksine CHP'nin 1973 yılında aynı yerde yaptığı mitingle kıyaslanmayacak düzeydeydi. Panzerler herhangi bir olay anında balık kaçış yolu bırakmayacak bir biçimde alatu çepeçevre kuşatmışlardı. Panzerlerin üzerine kurulmuş otomatik silahlar alana dönmüştü. Binlerce İzmirli yaratılma-ya çalışılan kuşku ortamının etkisinden olsa gerek miting Eşrafpaşa sirtlarından, Varyant'tan izliyordu. Mitingde 1973'ün coşkısından eser yoktu. Miting öncesinde sunuculuk yapan ve ABD İzmir Konsolosunun "Bu adamı harcamayın yazık olur." dediği kişinin yüzün, ikiyüzün, üçyüzün, dört yüzün biçiminde sayı saymasına ve basının "yüzbinlerce kişi coşkuyla Ecevit'i karşıladı" demesine rağmen alanı dolduranların sayısı 70-80 bin civarındaydı. Zaten basının sayı belirtmeyip "yüzbinlerce kişi" diye geçitirmesi de bunu gösteriyordu. Ne var ki, 1 Mayıs olaylarının hemen ardından bu kadar insanın bir araya toplanması hiç kuşkusuz, halkın baskı ve tehditlere fazla kulak asmayacağıni gösteren önemli bir işaretti. İGD'ilerin "görevi" kolları takarak CHP mitingine katılmaları da ayrıca ilginçti.

Miting Ecevit'in adet haline getirdiği üzere, bayıllara yadın ve doktor çağırma anonslarıyla başladı ve "İnşallah-maşallah" fashıyla devam etti. CHP

"İnşallah, Allahın izniyle iktidara gelecektir..."ti.

Ecevit'in 1 Mayıs olaylarına ilişkin önemli açıklamalar yapacağı daha önceden duyurulmuştu. Ecevit de yapacağı açıklamaların çok önemli olduğunu vurgulayarak halkı "sakin olmaya ve taşkınlık yapmamaya" çağırı. Ecevit gerçekten de önemli şeyler söyledi. Ne var ki ertesi gün gazetelere göz gezdirenler, basının Ecevit'in sözlerinin önemini anlamadıklarını veya anlamazlıktan geldiğini o da değilse bu sözlerin Türkiye halkını ilgilendirmediklerini düşündüğünü sandılar.

Ecevit 12 Mart'ı, Tandoğan ve 1 Mayıs olaylarını komünizmi önlemeye yönelik "yanlış" çabalar olarak değerlendirdi. Hepsinin ardında aynı güçler vardı. Ecevit sözlerinin kanıtı olarak "Başbakanlığı döneminden bildiği ama niteliği açısından açıklamayı sakıncalı bulduğu" bilgileri gösteriyordu. Bu bilgilere göre "Devlet içinde yer almakla birlikte, demokratik devletin denetim alanı dışında kalan bazı güçler" vardı. Bunlar "12 Mart'ta da ortaya çıkmışlardı. Şimdi yeniden boy gösteriyorlardı."

SALDIRI VE PROVOKASYONLARIN GERÇEK NEDENİ

Ecevit'e göre saldırıların, tertiplerin, cinayetlerin nedeni komünizmi önlemektir. Ancak "Komünizm baskıyla, silahla, şiddetle önlenemez"di. Hele hele, "Yasal solun karşısına sarı, sahte sol çıkartılarak, kışkırtıcı ajanlar kullanılarak hiç önlenemez"di. Ortada Rusya örneği vardı: "Rusya'da komünist ihtilalin zeminini hazırlayanlar Çarın kullandığı kışkırtıcı ajanlardı." Hem "komünizm kapitalizme, faşizme önlenilseydi Portekiz'de ve İspanya'da 40 yıllık baskı rejiminden sonra kapak ara-

lanır aralanmaz ortaya kan kırmızı komünizm çıkmazdı." Türkiye'de de "komünizm tehlikesinin asıl sorumluları, komünizmi önlemek bahanesiyle gençleri öldürülenler"di.

Ecevit başbakanlığı döneminde kalan bilgilere dayanarak açık ve net bir biçimde MIT'i suçluyor ve ekliyordu "komünizm bu yolla önlenemez."

KOMÜNİZM NASIL ÖNLENİR?

Ecevit sadece eleştirmekle kalmıyor, kendisine umut bağlayanları "utandır-mayacak" bir ustupa çareyi de gösteriyordu. "Komünizm ancak sosyal adaletle, demokratik solla, özgürlükle önlenir." Örnektaydaydı. İspanya ve Portekiz'de faşizmle önlenemeyen "komünizm" İskandinav ülkelerinde sosyal adaletle önlenmişti. Üstelik "İskandinav ülkelerinde komünizm yasak değil"di, ama "komünizm de yoktu."

Ertesi gün basını dikkate tarayan gözler Ecevit'in İspanya ve Portekiz ile İskandinav ülkelerine ilişkin ilginç sözlerine, rastlayamadılar.

KIZIM SANA SÖYLİYÖRÜM GELİNİM SEN ANLA

Seçimlerin yaklaşması ile birlikte ABD'nin seçim sonuçlarını etkilemek amacıyla bazı girişimlerde bulunacağı söylenilen basına kadar yansıdı. Esasen ABD'nin seçimlere kayıtsız kalması da beklenecekti. Nitekim ambargonun kaldırılacağı, 175 milyonluk kredi açıldığı haberlerine Nato'nun Londra zirvesinde Carter-Demirel görüşmesi eklendi. Görünür belirtiler ABD'nin seçim sonuçlarını AP lehine etkilemeye çalışacağını gösteriyordu. Gelişmelerden telaşlanan Ecevit basın aracılığı ile ABD'ye bir iltarname çekti. ABD seçimlerde Türkiye'nin dış politikasının ve Türkiye ABD ilişkilerinin tartışılmasını istemiyorsa, Türkiye'nin iç işlerine dolaylı ya da dolaysız yoldan karışmamalıydı. Ecevit'in iktidardan uzaklaştığı günden beri oluş-turmaya çalıştığı ABD'nin ve diğer emperyalist güçlerin desteğini sağlama politikası böylece tehlikeye girmiş oluyordu.

Anlaşılan ABD'nin CHP'ye duyduğu güven tek başına iktidara olmasına "okay" denilecek ölçüde değildi. Üstelik ABD, ne AP'nin ve ne de CHP'nin tek başına iktidara olamayacağını bilecek kadar ülkenin nabzını elinde tutuyordu. Sorun CHP'nin başını çektiği AP'siz bir hükümet kurulmasını engelleyecek bir parlamento arıtmadığını oluşturabili-mekti. Daha açık bir deyimle ABD, AP-CHP koalisyonunu sandiktan çıkarmak istiyordu. Tertip ve provokasyonlarla CHP'nin seçim şansını kırmak, ambargoyu kaldırarak, kredi açarak ve sair yollarla AP'nin seçim şansını arttırmak ve böylece bir denge kurmak. ABD'nin hesabı buydu.

Ecevit oyunu anlamış görünüyordu. Bu nedenle İzmir miting baştan sonra ABD'ye mesaj niteliğindedir.

"Çıkar çevrelerinin hlmayesinde bir CHP-AP koalisyonu heves ediliyor. Tür-

kiye'de ve dünyada herkese ilan ediyorum. Görünür gelecekte bu hayal gerçekleşemez. Dünyada dedim. Çünkü Dünyada böyle bir heves içinde olanlar vardır. Onlara da ilan ediyorum. CHP'nin tertemiz ellerini AP'nin kanlı ellerine uzatmayacağız." Ancak bir CHP-AP koalisyonunun olanaksızlığını görünür gelecekle sınırlamayı ihmal etmeyen Ecevit bu yolun hangi koşullarla açılabilceğini de gösteriyordu. "Adalet Partisi yönetimi, gençlerimizin, çocuklarımızın kanlarına giren ellerden anımdıkça ve Adalat Partisi özgürlüğü demokratik bütün kurallarılaçine sindirip benimsemişdikçe, parlamento aritmetiği gerektirse bile, biz, AP ile koalisyon kurmayız, kuramayız."

Ecevit'in ABD'ye mesajı bir de tehditle noktalanıyordu. "CHP iktidardayken komünizm tehlikesinden söz edilmeyordu. Çünkü yoktu." Ama "MC iktidarda kahrına Türkiye'de komünizm de ulusal bütünlüğü sarsan öteki akımlar da o zaman tehlike haline gelecek..."ti.

ECEVİT'İN ABD'YE YAZDIĞI DİLEKÇENİN ÖZETİ

Demirel, Türkeş ve Bozbeyleli anti-komünizm yarışına çıkan "özgürlükçü demokrasi" şampiyonu Ecevit özette şöyle diyordu: Komünizmi AP ve MHP ile önlemek mümkün değildir. Portekiz ve İspanya örnekleri bunun kanıtidır. Komünizm ancak CHP'nin savunduğu sosyal adalet ve demokratik solla önlenir. İskandinav ülkeleri de bunun kanıtidır. Bu nedenle ABD, AP'yı desteklemekten vazgeçmelidir. Bir de ABD görünür gelecekte, bir AP-CHP koalisyonu umut etmemelidir. Bir başka deyişle ABD yanlış ata oynamaktan vazgeçmelidir.

Ecevit'in söylediklerini ABD analar mı anlamaz mı bilinmez ama, sosyalistler çok iyi anlıyorlar. Anlıyorlar ve demokrasi mücadelesi açısından Ecevit'in si-niklendiği noktadan içtenlikle üzüntü duyuyorlar.

CHP'nin İzmir mitingini kimileri için yeniden bir durum değerlendirmesi yapılmasına vesile olursa sevinmek gerekir. Demokrasi mücadelesinde öncüllüğü, kayıtsız şartsız CHP'ye bırakmanın ne sakıncalı olduğu her gün biraz daha ortaya çıkmaktadır. Hiç unutulmaması gereken bir nokta da bu biçimde bir desteklemeyen CHP'ye de zarar verdiğidir. CHP kayıtsız şartsız desteğin rahatlığı içinde durmaksızın sağa kaymaktadır. Böylece, CHP'yı, solun sağ kanadı olarak alabil-digine demokrat bir çizgide tutma görevinin yerine getirilmesi güçleşmektedir.

Şimdi sosyalist diyen herkese düşen görev demokratik toplumsal muhalefetin yani sosyal demokrasinin sosyal demokrasi olarak, işçi sınıfı hareketinin sosyalist hareketin de sosyalist hareket olarak parlamentoya yansımaları sağlamaktır.

Bunun yolu ise TIP'e oy vermekten geçmektedir.

YURUYUŞ HAFTALIK

Sahibi:
Nihat SARGIN
Genel Yayın Yönetmeni:
Osman SAKALSIZ
Yazı İşleri Müdürü:
Metin CULHAĞOĞLU
Teknik Sekreter:
Bulent ARTAMLI

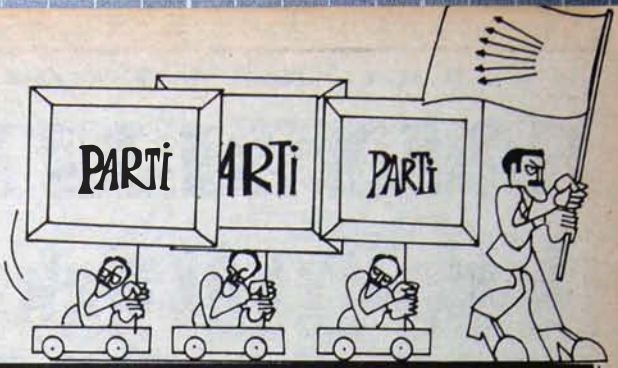
YÖNETİM:
Konur Sok. 15/8 Kızılay
ANKARA Tel: 174581
İSTANBUL BÜROSU:
Piyerloti Cad. 2/1 Çemberlitaş
İSTANBUL Tel: 263567

ABONE KOŞULLARI:
Yıllık:
6 Aylık: 100 TL
POSTA ÇEKİ: YURUYUŞ Dergisi 100234

İLAN KOŞULLARI:
Arka Kapak (Renkli) : 15 000 TL
Arka Kapak (Siyah Beyaz) : 12 000 TL
İç sayfalarda sütun santim: : 40 TL
Yayın İlanları % 50 indirimlidir.

BASKI: Daily News Web-Ofset Tesisleri

KAPAK: CAĞDAŞ GRAFİK

ŞAŞIRTICI ŞAŞKINLIK

YALÇIN KOÇUK

Şu sözler dikkatle okunmalı: "CHP olarak dış ilişkilerimizi seçim kampanyasının dışında tutmaya özen gösteriyoruz." Bu sözler, CHP Genel Sekreter Yardımcısı Işık'a ait. Demirel'in NATO geziye ilgili olarak söylenilen tümü bu kadar. Bu söyleniler için söylenecek olan da çok kısa: Halk Partisi'nin gösterdiği bu "özen", başta Amerikan emperyalizmi olmak üzere tüm emperyalist dünyayı pek hoşnut edecek. Seçim kampanyalarının siyasal mücadelelerin bir parçası olduğunu bilmeyen kaldı mı? Dış ilişkilerin, iç ilişkilerle ayrılmaz bir bütünlüğe sahip olduğunu öğrenmeyen kaldı mı? Dış ilişkiler de seçim kampanyasının dışında tutulursa, seçim kampanyası olarak geniş halk yığınlarına ne söylenecek? Türkiye İşçi Partisi'nin, 1965 yılından beri açmış olduğu mücadele sonucunda başta Türkiye-Amerikan ilişkileri olmak üzere tüm dış ilişkiler, geniş işçi ve emekçi kitlelerin en yakından ilgilendikleri sorunlar arasına girdi. Halk Partisi, hiç bir temelli soruna dokunması kampanyasını seçimlerde de sürdürüyor. Bursa mitingindeki Ecevit'in anti-amerikan sloganları durdurmaya çalışması ile Genel Sekreter Yardımcısının açıklamaları birbirini tutuyor. Gösterildiği açıklanan bu "özen" ile Amerika'nın Halk Partisi'ne karşı olduğu iddiaları, birbirleriyle çelişiyor.

Dikkatle okunması gerekenlerin yanında dikkatle hatırlanması gerekenler de var. Her cinayet salıngından sonra CHP, bir süre içine kapandı. Sonra açıldı. Açılınca da konuşma başladı. "Bati demokrasilerinde de denenmiş yöntemler", "halkla bütünleşerek muhalefet", "muhalefette iken düzeni değiştirme." MC döneminde her cinayet salıngından sonra gözler Halk Partisi'ne çevrilince, içine kapanıp sonra açıklanan cümleler böyle oldu. 1 Mayıs katliamından sonra da böyle oldu. Önce gazetelere haber salındı. Çok önemli açıklamaların yapılacağı belirtildi. Sonra çok önemli açıklamalar İzmir'de açıklandı: Ecevit, CIA ve Kontr-Gerillayı keşfetti. "Başbakanlık yapmış bir kimse olarak" CIA ve Kontr-Gerilla keşfedildi. CHP basının bir takım kalem ağalarına bu büyük keşif, büyük bir malzeme oldu. Günderir, kullana kullana bitiremiyorlar.

Fakat hiç akıllarına gelmiyor: CIA veya Kontr-Gerillayı keşfetmek için başbakan olma gerek yok. Eğer başbakanlık yapmış bir kimse "sezi ve kâınlarına göre" bu işte CIA ve Kontr-Gerilla olduğunu söyleyecek çok soru var. Bunlardan ilki şöyle: Varsa, başbakanlığınız zamanında neden bunlara dokunmadınız? CIA veya Kontr-Gerilla üzerinde tefrikalarını sürdüren kalem ağaları, bu soruyu sormuyorlar. Ecevit'in İzmir konuşmasını, böyle bir sorunun ortaya çıkacağı hesaplayarak yaptığını anlaşıyor. Şöyle diyor: "12 Mart döneminde açık belirtileri ortaya çıkmış olan ve şimdi de kendini belli etmeye başlayan, Devlet içindeki fakat demokratik hukuk devletinin denetim alanı dışındaki bazı örgütler ve güçler yönü yitmişsin kontrol altına alınmalıdır. Biz kısa hükümet dönemimizde bunu başarmıştık." Bu sözlerden çıkan anlam açık: Başbakanlığı döneminde Ecevit, Devlet içinde felaketsağan "bazı örgütler ve güçleri" kontrol altına almış. Ancak bunların kökünü kazımayıp aklına getirmemiş. Ecevit, şimdi, MC hükümetinin iki kanadının bunlardan yararlanmasından yakınıyor. Yakınmaya pek hakkı olmamalı. Bu örgüt ve güçleri, bunların Türkiye'deki odaklarını dağıtmayan Ecevit'in kendisi oluyor. Bu hükümetle bile bile seçimlere giden de Ecevit.

CIA üzerinde biraz daha durmak gerekli. Türkiye'de CIA var. Öteden beri var. CIA, Amerikan emperyalizminin felaket taşıyıcısı bir örgütü. Gücü de Amerikan emperyalizminden kaynaklanıyor. Bütün bunlar da biliniyor. Bunları bilmek için başbakanlık yapmaya gerek yok. CIA'nın nasıl çalıştığını, televizyondaki filmler dolayısıyla artık ilkökul öğrencileri de biliyor. Bilinenlerin özeti ise şöyle oluyor: Her hangi bir operasyonda CIA'nın başarılı olması için tek başına kendi gücü yeterli olmuyor. Başarılı olabilmek için, üzerinde çalışılan alanda bir takım kariyeristleri, korkakları, dönelekleri, hastalıklı kişileri ve asıl önemli iki taraflı çalışmaya hazır aktörleri bulmak gerekiyor. CIA'nın her operasyonuna bu açıdan bakmak gerek. Yoksa CIA, soyut bir örgüt, bir hayalet teşkilat düzeyine çıkarılır. Bu ise yalnızca emperyalizmin işine yarar. Kariyeristler, korkaklar, dönelekler, hastalıklı kişiler ve asıl önemli iki taraflı çalışmaya hazır aktörler olmadıkça, bunlar üzerine parmak basılmadıkça, bunların sorumluluğu belirlenmediği, CIA üzerindeki kalem ağası tefrikaları kısır kafaları rahatlatır. Fakat CIA ile Amerikan emperyalizminin gücünü abartarak, emekçi yığınların yalınlık açılma işlevini de yerine getirir.

Ecevit'in "önemli" İzmir konuşmasına da bu açıdan bakmak gerekiyor. Bu açıdan bakınca da belli bir şaşkınlığı görmemek mümkün değil. Şaşkınlık şu cümlelerde dile geliyor: "CHP, kendi dışındaki kuruluşlardan lüsların bazısında da çoğunluğu oluşturan kendi yandaş yurttaşlardan güç almaktadır. Tek tek anlaşılan, babalarından, gençlerden, tek tek kişilerden, köylülerden ve halka bir düzen isteyen, barış özleyen yurttaşlardan güç almakta-

dır." CHP, iki işçi kuruluşunun üst yönetimleriyle kurduğu ve kurmaya çalıştığı ilişkileri reddediyor. 1 Mayıs katliamından sonra Ecevit, CHP-Büyük Burjuvazi-DISK Üst Yönetimi üğünden, CHP-DISK Üst Yönetimi eksenini reddediyor. Reddedebilir. Ancak tutarlı bir gerekçeye dayandırılması koşullu. Eğer iki işçi kuruluşundaki "tek tek işçilerin" desteği ve yandaşlığı yeterli ise bu iki kuruluşun üst yönetimlerinin desteğini sağlamak için harcanan çabalara ne gerek vardı? DISK üst yönetiminin, ilerici sendikal hareketi, burjuvazinin peşine takma girişimlerine destek olmama ne gerek vardı?

Seçim kampanyasına girilince CHP'nin tam bir şaşkınlık içine girdiği de ortaya çıktı. MC hükümeti ile seçim kararı alını, iç ve dış büyük sermayenin olduğu kadar Halk Partisi'nin hesaplarına da uygun düştü. seçim sonrasında CHP-AP koalisyonu için önemli bir adım atılmış oldu. MC hükümeti ile seçim yapmak, temel sorunları tartışmalarına dışına çıkarmak için uygun bir ortam yaratıyordu. MC hükümeti ile seçimde CHP'nin bütün kampanyayı, basit kovboy filmleri mantığına olduğu gibi, "iyi adam-kötü adam" çerçevesine oturtması mümkün görüldü. Ancak Halk Partisi'ni seçim, seçim güvenliği sorununu da beraberinde getirdi. Halk Partisi'nin buna cevabı "halk seçim güvenliğini sağlayacak" oldu. Nihayet başlanan olaylar "örgüt-süz halkın" hiç bir güvenliğini sağlamayacağını bir kez daha ortaya çıkardı. CHP'nin yalın küçük burjuvaların oylarını pekiştirmek için kazaçlı gördüğü MC ile seçim stratejisi iflas etmeye başladı. Bir burjuva partisi olan CHP'nin hesaplarının, saldıran sermaye partilerinin oluşturduğu MC topluluğuna yarayacağı ortaya çıktı.

Şaşkınlık burada da işaretlerini verdi. Ecevit, İzmir'de şunları söyledi: "Sahte solun ve bölücü akımların, yer yer bazı CHP toplantılarında sahneye koymak istedikleri tertiplere, devlet seyirci kalırken, CHP tek başına etkisiz kılınmaktadır." Bu kadar etkin bir CHP'nin, 190 milletvekiline sahip CHP'nin hükümeti nasıl 149 milletvekilli AP'ye kurduğunu bir soru. Ancak CHP adını önünme dolu bu sözlerin ortaya çıkardığı daha önemli bir soru var. CHP Lideri İzmir'de tertiplere devletin seyirci kalmasından yakınıyor. Ancak bundan sonra Ankara'da seçim "stratejisi"ni açıklarken yapmış olduğu konuşmada devletle hükümeti birbirinden ayırıp Halk Partilerinden "devlete yardımçı" olmalarını istiyor. Beş gün içinde CHP'nin "devlet görüşü" de değişiyor. Antalya ve Isparta'da CHP mitinglerinin güvenliğini askerlerin üstlenmesi, görüş değiştirmek için yeterli oluyor. CHP, seçim güvenliğini "halk sağlayacak" diye yola çıkıyor ve şu anda halk gidiyor, yerine asker geliyor. Gerçekten çok hızlı bir gelişme.

CHP "sahte sol" ya da "sarı sol" diyor. Yakınması da biraz şaşırtıcı. Sahte sol ya da sarı solun nelerin kasdedildiğinin açıklanması Halk Partisi'ne düşer. Ancak durum çok açık ve kimse saklamıyor: Maocu komandolar, DISK Üst Yönetimi, İGD gıysılı göstiller, sosyalist havariler, tabela partileri ve diğerleri Halk Partisi'ni desteklemeye birbirleriyle yarış ediyorlar. Türkiye İşçi Partisi'ne düşmanlıklarını açığa vurma için ellerindeki her türlü silahı kullanıyorlar.

Açık olan durumu biraz daha açmakta yarar var. Bir çok bakımdan. Birincisi, bunlara bakıp da Halk Partisi'nin MC ile seçime girme stratejisinin, kendi açısından da, başarılı olduğu söylenebilir mi? Kesinlikle söylenemez. Adları ne olursa olsun bu Türkiye işçi sınıfı hareketinin dışındaki akim ve tabelalar her hangi bir tabana sahip değil. Oy açısından bunların hiç bir değeri yok. İkincisi, daha önemlibunların desteğini alabilmek için MC ile seçime girmeye gerek yok. Çünkü, Türkiye işçi sınıfı hareketinin dışındaki bu akim, marka ve tabelalar, tutumlarını Türkiye işçi sınıfının siyasal hareketine göre belirliyorlar. Türkiye İşçi Partisi'nin tutumuna göre belirliyorlar. Türkiye işçi sınıfı ile hiç bir bağlantıları olmadıkları bir kez de böyle kanıtlanıyorlar.

Örnekleri ortada. 1975 seçimlerini bir "referandum" olarak değerlendiren TİP, Halk Partisi'nin desteklenmesini istedi. Sosyalist havariler, Maocular, çeşitli tabelalar, TİP karar aldı diye, Halk Partisi'ni desteklemenin "sermaye kuyrukçuluğu" olduğunu söylüyor. Şimdi Türkiye İşçi Partisi onbey ilde seçime giriyor. Sosyalizmin sesini geniş yığınlara duyuruyor. Bu arada CHP, iç ve dış sermaye çevreleri ile göbek bağını güçlendiriyor. Şimdi bütün tabela ve firmalar, Halk Partisi'ni desteklemekle birbirleriyle yarışıyor. Bunlardan gelecek destek Halk Partisi'ne hayırlı olsun. Solun "bölünmüş" olduğunu kanıtlayarak kendilerine kariyer hazırlamaya çalışan bir takım kalem ağaları, artık, gözleri nıncınlar: Solun önünde yerine getirilmesi gereken büyük görevler var. Fakat, sol kesinlikle bölünmemiş. Solun dışındaki grupçuklar, eylemde birleşiyorlar. Artık referandum niteliğini çoktan yitirmiş bir seçimde bir burjuva Halk partisi, 12 Mart'ın en önde gelen sorumlularını Adalet Partisi ile paylaşılan Halk Partisi'ni desteklemeye birleşiyorlar.

SOSYALİZMİN SESİ VE PARSA TOPLAYANLAR

MC'nin büyük başı Demirel Londra'ya giderken basın mensuplarına seçim prop'undanını kastederek "ha Londra'da kenuşmuşum, ha Yozgat'ta, ne farkeder" diye soruyordu.

Gerçi cephenin büyük başının Carter halvetini seçim propagandası için kullanacağı biliniyordu ama doğrusu bu ya Demirel'in kelimelerinin gerçek anlamı da ha sonraki gelişmelerle ortaya çıktı.

SIKIKLIKLA LENEN KIVRAKLIK

Cephe'nin büyük başı, Anadolu Ajansı'nın gramafon dinleyen figürünü, daha doğrusu müdürünü de beraberinde götürüyordu.

Anadolu Ajansı Müdürü Atilla Onuk'a bağlanan ümitler boşa çıkmamıştı. Londra'dan Türkiye'ye yollanan haberler muhteşem Süleyman'ın kelime hazinesinden bilek gücüne kadar her türlü lingüistik ve fiziki propagandayı içeriyordu.

İngilizce bilgisi parti liderlerinin Kıbrıs çıkartması ile sardıkları İngilizce konuşma merakı sonucunda ortaya çıkan Demirel'in lügatinde her kelime vannaş, ama "taviz" kelimesi yokmuş.

Carter'le halvet halinde iken Demirel bir ara öyle kızmış ki yumruğunu kut diye masaya indirmiş...

Anadolu Ajansı genel müdürünün muhayyile gücü ve kalitesinin örneklerini oluşturan bu pespayelik arasında dikkat çekici bir gerçek gizliydi.

1965 seçimlerinde propaganda olarak Johnson'la birlikte çekilmiş resimlerini aile albümünden çıkarıp dağıtan Demirel, bugün yine propaganda amacı ile "Carter'e nasıl posta attığı" konusunda hikayeler uydurtmak zorunda kalıyordu.

Türkiye halkı 12 yılda buraya gelmişti, buraya getirmişti.

Türkiye halkı, ABD'yi emperyalizmi tanıtmaya kavramaya başladıkça, burjuva partilerinin liderleri 180 derecelik bir kıvraklıkla eski propaganda yöntemlerini değiştiriyorlardı.

Özinde ABD'çiliği içeren burjuva politikası, sıkıştığı zaman böyle yollara başvurmak zorunda kalıyordu.

BAĞIMSIZLIK İMTİHANI

Ancak emperyalizme bağımlılığın bir aşından diken üzerinde oturduğu kişiler yalnızca Cephe'nin büyük başı Demirel'le sınırlı değildi.

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Ecevit, son mitinglerinde ABD ve CIA gibi konularda içi bombos ama emzik bekleyen "ilerici"ler için avutucu bazı "karşı" sözler ettikten sonra "kuracağı düzende" ABD'nin ne diyeceği konusundaki bir soruya şöyle cevap veriyordu:

"Zaten CHP'nin getireceği sol, 'demokratik' bir sol olacaktır. Bu bakımdan ABD'nin 'demokratik' bir sola nasıl karşı olabileceğine akıl erdirmek, benim için kolay değildir."

İşte böyle.

CHP'nin halkımızın bütün sorunlarını түmden ve kökünden çözeceği ağküllerin düzen değişikliğiyle bir şey olmay-

ANTİKÖMÜNİZM YARIŞI DEVAM EDİYOR. ANTİKÖMÜNİZM YARIŞINDA CHP DE YERİNİ ALIYOR. CHP'NİN KAYITSIZ ŞARTSIZ İZLEYİCİLERİ İSE TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİNİ BOY HEDEFİ SEÇEREK ÜZERLERİNE DÜŞEN GÖREVİ YAPIYORLAR. CHP İLE BİRLİKTE, ONUN KUYRUKÇULARI DA GERİLİYORLAR. TEORİDE, ESKİSİNDEN ÇOK DAHA AZ İNANDIRICI. ESKİSİNDEN ÇOK DAHA SEVİYESİZ KALİYORLAR. PRATİKTE İSE TİP'İN AFİŞLERİNİ KAPAYIP TİP'LİLERE SALDIRARAK GÖREVLERİNİ SÜRDÜRÜYORLAR.

caktı ki, tüm dünya halklarının ve bu arada Türkiye halkının sicilli düşmanı ABD bile "yemeyip" bu düzenin yanındayatacağı.

ABD emperyalizmi konusundaki gerçek görüşlerini böyle dile getiren CHP genel başkanı "bağımsızlık" dersinden koşkocaman bir sıfır aldıktan sonra demokrasinin imtihanına giriyordu.

CHP Genel Başkanı İzmir'de yaptığı konuşmada 12 Mart dönemi ile ilgili olarak yeni bir kavram bulmuştu. Ecevit 12 Mart dönemini "demokrasinin bir ölçüde askıya alındığı dönem" olarak tanımlıyordu...

Gerçekten de "kimin için demokrasi" sorusunun geçerliliği burada kendini bir kez daha gösteriyordu. Burjuvazinin cillalı partisinin lideri, demokratların, yurtseverlerin ve sosyalistlerin ölümüne, işkenceye gönderildiği, kitaplarını

toplatıldığı ve nihayet işçi sınıfının politik örgütünün kapatıldığı bir dönem sürdü "parlamento ve partiler varlıklarını korudu" gerekçesiyle olacak, "demokrasinin bir ölçüde askıya alındığı dönem" olarak nitelendiriyordu.

CHP liderinin bağımsızlık sınavından sonra girdiği demokrasi sınavında kağıda yazdıkları bunları ve bir avuç kalem erbabının dışında Ecevit'e geçer not veren başka kimse de yoktu.

EKONOMİ İMTİHANI

13 Mayıs Cuma günü Cumhuriyet gazetesinde yer alan bir yazıda, CHP'nin ünlü ekonomi uzmanlarından Besim Üstünel'in CHP adına katıldığı ekonomi imtihanının da pek parlak geçmediğini kanıtlıyordu.

"European Management Forum" adlı bir kuruluş dünyanın çeşitli yerlerinden işadamlarını bir araya getirmiş ve İstanbul'a bir gezi tertiplemişti. Hem ziyaret hem ticaret örneği bu kelli felli işadamları Türkiye'nin "iktisatçıları" ve müstakbel iktidar adaylarını düzenlenen toplantılar sonucunda bir güzel sınavdan geçirmişlerdi.

Bu sınavda CHP adına partinin ünlü ekonomi uzmanlarından Besim Üstünel katılmıştı. Besim Üstünel bu jüri önünde CHP'nin ekonomik programını dili döndüğü kadar anlatmaya çalışmıştı ama Üstünel'in bütün çabalarına karşılık işadamları CHP'nin ekonomik programını "olgunlaşmamış" bulmuşlardı.

Ancak daha da ilginç, AP adına konuşan Kamuran İnan'ın Üstünel'in hiç yapmadığı bir işi yapıp yabancı sermayeden yakınmasıydı. İnan konuşmasının sonunu "iktidar olursak yabancı sermaye mantığımızda bir değişiklik olmayacak sözleri ile ferehatlatırken, salonda Üstünel ile İnan'dan "hangisinin soluğu olduğu" konusunda tartışmalar cereyan ediyordu. İşadamların çoğunluğu İnan'ı, Üstünel'den solda bulmuşlardı...

İnan da bu furyaya Üstünel ile ilgili bir temenni ile katılıyordu: Umarım, seçimlerden sonra bize katılır...

BURJUVAZİ NASIL İKNA EDİLİR?

Ama yine de CHP tarafına traş edilmiş kalemle yazılan yazılar, "ille de CHP" temasından kurtulamyorlardı doğal olarak.

CHP liderinin "beğen beğen al" cinsinden ortaya sürdüğü söz kümecekleri arasında en "ilerici"leri seçilerek manşete çıkarılıyor, ya da "ilerici" makalelerin ana temasını oluşturuyordu. Artık Babiali'de "Ulus" tipi gazetecilik böylece yaygın bir moda haline geliyordu.

CHP lideri İzmir konuşmasında "provokasyon" ve "kompro" temalarına da değinmişti.

CHP genel başkanı "provokasyon" ve "komproculuğun" kendi lehine olmayacağını burjuvaziye anlatmak için bütün belagat sanatını kullanıyordu. Söyle diyordu Ecevit:

"Taktik ve hile olarak oluşturulan ve özel devlet koruyuculuğundan yararlandıkları bu aşırı ve taşkın sol gruplar, günün birinde, kendilerini kıskırtıp kullanırlar içi bile en büyük tehlike ve baş belası durumuna gelirler. Kıskırtıcı ajan kullanmak da çok akılsızca bir yöntemdir."

Böylece burjuvazi Ecevit'in bu ikna edici sözleri sorucunda çıkamamış neredede olduğunu anlayacak ve 1 Mayıs türü kompro ve provokasyonlardan vazgeçecekti.

VE KUYRUKÇULAR

Ancak bu düşüncede olanlar yalnızca CHP genel başkanı ile de sınırlı kalmıyordu.

Kuyrukçulukla menşevizmin tarihsel ve bölünmez kaynağının Türkiye şubesi oluşturulan yazılar, düşüncüler bu konuda da hüviyet kartlarını açıkça ortaya koyuyorlardı. DISK üst y. netimi-

nin gazetesinin yazarlarından biri burjuvaziye ikna hareketine şöyle katılıyordu: "... Çünkü karanlık güçlerin komplolarından vaz geçmeleri, sadece ve sadece bu komploların kendilerine zarar verdiğinin ortaya konmasıyla mümkün olabilecektir."

Menşevizmin ve kuyrukçuluğun özünü oluşturan "burjuvaziye kendi çıkarları konusunda ikna etme" stratejisi, burada da bütün çirkinliği ile sırtıyordu. Ve kuyrukçuluk kimseye çirkinlikten başka bir istikbal tanııyordu.

NERESİ BÖLÜNÜMÜŞ?

İlginc olan bir başka nokta da, son gelişmelerin getirdiği bütün netliğe karşılık "solun bölünmüşlüğü" temasının çeşitli varyasyonları ile sürdürülmesiydi. Maocular vardı. "Rus işbirlikçisi" TIP'e karşı CHP'nin desteklenmesini istiyordu.

Türkiye'de sosyalizmi bir "müthür hümayun" sorunu olarak görenler vardı. Onlar da ileri bir demokratik düzen için CHP'nin desteklenmesini istiyorlardı.

Köy düşünlere kalma silah atma adetini sosyalizme buluşturmamak isteyenler vardı. Onlar da CHP'nin desteklenmesini gerekli görüyorlardı.

Kendileri çalıp kendileri oynama taktik görünümündeki "ortodoks" gruplar vardı. Onlar da "tutarızlığına rağmen" CHP'nin desteklenmesini zorunlu buluyorlardı.

Bir tek Türkiye İşçi Partisi bu seçimlerde sosyalizmin sesini duyurmanın ve "sosyalizmin bayrağını meclise dikmenin" sosyalistlere, tarihin ve Türkiye koşullarının yüklediği bir görev olduğunu söylüyordu.

Saflar bu ölçüde net bir biçimde ortaya çıkmışken, sol hala "bölünmüş"ü". Kafalarını tren kompartmanları biçiminde çalıştıranlar, bu bölünmüşlüğü sola da buluşturmak için çabınıyorlardı. Yüzleri hiç kızarmıyordu.

DEMEÇ KIRPANLAR

Türkiye İşçi Partisi'nin seçim çalışmaları ise, demeci, aşılemesi, parti toplantısı ile Türkiye'nin dört bir yanında sürüp gidiyordu.

TRT'den sonra TIP'in demecilerini budama hastalığına başkalarının da yakalandığı yine geçtiğimiz hafta içinde daha açık olarak ortaya çıktı. Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri Nihat Sargın, 12 Mayıs günü verdiği de-

İGD'LI ÇAPULCULARIN DOVDOĞU TIP'LI İŞÇİLER

meçde, 12 Mart sorumlularına değinerek, bu sorumluların iki büyük parti tarafından paylaşıldığını vurguluyordu.

TIP demecinin bu yönü, Vatan ve Milliyet gazetelerinde yer alırken, Babıali "Ulus"u olmaya özenenlerin işine gelmiyor ve demecin bu yönü CHP damgalı ellerin tuttuğu makaslar tarafından kesiliyordu. Kesilen bu bölümde TIP Genel Sekreteri Sargın şunları söylüyordu:

"12 Mart'ın dört sorumlusundan İstanbul sıkıyönetim komutanı AP'den, muavini ve 12 Mart'ın deniz kuvvetleri komutanı CHP'den, idameci sıkıyönetim mahkemesi başkanı AP'den, Eskişehir sıkıyönetim komutanı ise CHP'den liste başlarına gelmişlerdir. Böylece 12 Mart'ın sorumluluğu ve sorumluları CHP ile AP arasında paylaşılmıştır."

MÜCADELE SÜRÜYOR, MASKELER İNİYOR

Burjuvazinin, faşistlerin, maocu bozkurtların ve ilerici oldukları kendilerinden menkul kalem ve düşün erbabının bu çabalarna karşılık Türkiye İşçi Partisi'nin seçim çalışmaları hızla sürmektedir.

Türkiye İşçi Partisi'nin seçim kampanyası burjuvazinin olduğu kadar, sahne solculuğun her çeşidinin maskesini indirerek devam etmektedir.

Türkiye İşçi Partisi'nin düzenlediği

kahve toplantıları özellikle "solun bölünmüşlüğü" temasının içerik zavalılığını vermesi açısından ilginç olaylara tanık olmaktadır.

Türkiye İşçi Partisi'nin seçimlere katıldığı illerde, işçi ve emekçilerin yoğun bulunduğu mahallelere ağırlık verilerek yapılan kahve toplantılarında "bölünmüş" solun bazı parçalarına hiç rastlanmamaktadır.

Ortalıkta tek tek görülenler ise halkımızdaki sol birikimi bir süük gibi emmek isteyen, el atkılarını kurutup burjuvazinin ve faşistlerin eline terkeden Maocu bozkurtlardır.

KİMLER SALDIRIYOR?

Türkiye İşçi Partisi Ankara Altındağ İlçe Başkanı Maocu bozkurtlar tarafından omuzundan kurşunlanmıştır.

Türkiye İşçi Partisi'nin Kırıkkale'de düzenlediği gösteri bütün engellemelere rağmen yapılmış, ancak bu arada TIP Ankara il sekreteri kanunsuz bir biçimde göz altına alınmıştır.

Yenimahalle'de düzenlenen bir toplantıdan dönen TIP'liler, bu kez Başbuğ'u faşistlerin taşlı sopalı saldırısına uğramış, 4 TIP'li yaralanmıştır.

Evet; Maocu bozkurtlar, faşistler ve polisler. Sizin bir eksiğiniz olduğunuz anlamımsızdır. Örneğin İGD gıyısı gösteriler. Onlar da TIP'e saldırı kam-

panyasında kendi paylarına düşeni elhak yerine getirmeye çalıştılar.

Yaptıkları yalnızca TIP afişlerinin üzerinin boydan boya kapatılması kalmıyordu. Maocular ve faşistler gibi, sinsi ve iğrenç tuzaklar içinde pusu koklayıp kalabalık oldukları anda saldırıya geçiyorlardı.

Örneğin Menemen'de ortaya çıktı. Bir duvarın arkasında pusuya yatan 30-40 İGD'li (ki bu olay için özel olarak getirtilmişlerdi) afişlerin kapatılması için kendilerini uyanın TIP'li işçinin üzerine saldırdılar.

TIP'li işçiler İGD'li gösteriler, tarafından yaralandılar. İGD gıyısı gösteriler, maocular, faşistler ve polislerin yanında layık oldukları yeri bu olaylardalmış olular.

Bursa'da, İzmir'de ve diğer illerde, seçim çalışmalarına katılan partililer üzerinde sağdan ve "soldan" gelen bir terör ve sindirme kampanyası estirilmek istenmektedir.

Ve Türkiye İşçi Partisi bütün bu cı-biliyetsizlikleri birer birer göğüsleyip püskürterek yoluna devam etmektedir.

Bu mücadele ortamında, bu göze göz dişe diş mücadelede "solun bölünmüşlüğü" gazetini okuyanlar, TIP'in seçimlere katılmasını bir "ihanet" olarak göstermeye çalışan sicilli oportünistler ve kariyer cambazlarının sesleri kimseyi etkileyememektedir.

AP-AA İLE CHP-ANKA YARIŞIYOR

ANKA AJANSINA DİKKAT

CEPHE HÜKÜMETİ VE PARTİLERİ KARŞISINDA GÜCÜNE YİTİREN ANKA AJANSI, CHP'YE YARANMAK İÇİN GERÇEK DİŞİ HABER YAYIYOR.

YURUYUŞ 17 AĞUSTOS 1976

AP basını ile CHP basını kavga ediyor. Kavgaın kaynağında ve geliştilmesinde AP-AA ile CHP-ANKA başrolü oynuyor. Adalet Partisi'nin haber kaynağı AA, Londra'da Demirel'in Carter'in masasına yumruk attığı haberini verdi. CHP basını bunun yalan olduğunu kanıtlamaya çalıştı. Her zaman olduğu gibi işin özünü bir kenara bıraktı: Demirel yumruk atmış, ya da atmamış, ne çıkar? önemli olan, Türkiye'nin politika hayatına ABD Başkanı Johnson ile resim çektiler giren bir politikacının bugün bir başka ABD başkanının masasına yumruk attığı yalanından yararlanmaya çalışması. Türkiye buraya geldi. Sınıf çelişkileri ve bilinç düzeyi bu noktaya geldi. Seçim yaklaşınca en saldırgan ve emperyalizmin en bağımlı partileri bile "yumruk atma"ya hevesleniyor.

Adalet Partisi'nin Anadolu Ajansı bunu yapar da, Cumhuriyet Halk Partisi'nin ANKA'sı gen mi kalır? Ecevit'in CHP'li adaylarla yaptığı "strateji" toplantısında CHP Lideri "suçlulardan hesap sorulacağına söz verdi" diye bir haber çıkardı. Gerçekten güzel bir haber. Ancak Milliyet ve Vatan gibi gazetelerin muhabirleri de bu toplantıları izlediler. Gazetelerine haber yazdılar. Yazdıkları habere Ecevit'in böyle bir konuşma yaptığı belirtiliyor. CHP'nin ANKA'sının dışında Ecevit'in bu konuşmasını duyan yok.

Ecevit, suçlulardan hesap sorulacağına söz verdi mi, vermedi mi? Verse ne çıkar, vemesse ne çıkar? Hesap sormak, bir sınıf sorunudur. Bir kadro sorunudur. 12 Mart'ın sorumlularından Türin'ü, Türin'in yardımcısı Kayacan'ı idamcı Erverdi'yi, Üzaydın'ı, AP ile eşit olarak paylaştıran bir parti 12 Mart döneminin hesabını soramaz. Kontenjanlarını, MC döneminin zulmüne uğrayanlara değil bu zulmün ticaretini yapanlara ayıran bir parti, hesap soramaz. Bir MİT görevlisini özel kalem müdürü olarak tutmaya "özen" gösteren Ecevit'in hesap sorması pek güç.

CHP KONTENJAN ADAYI 12 MART DÖREMİNE

Paşalar paylaşıldı. CHP'nin payına dışın paşalar arasında İrfan Özyadın'ı da bulunuyor. Özyadın'ın CHP Balıkesir listesinde birinci sıraya konuldu. Böylece CHP'nin "ileri, demokratik ve halktan yana" iktidarnın kuncuları arasında 12 Mart döneminin Eskişehir Sıkıyönetim Komutanı İrfan Özyadın'ı da yer alacak.

Özyadın'ın CHP tarafından bulunabilen "en ilerici" paşalardan biri olarak tanıtılıyor. İlericilik, 12 Mart döneminde Eskişehir'den ayın yapan nurlardan da zaman zaman toplatmasından ileri gelmiştir. Özyadın'ın nurlara çatıştığı ve nurlardan toplatıldığı için ilerici imiş. Böyle söyleniyor.

12 Mart döneminin ünlü isimlerinden Başbakan Erim'in de "nurlardan yana ve dinci" olduğu söylenemez. 12 Mart dönemi bakan ve komutanların çok büyük bir bölümünün de dinci oldukları ya da "nuru" oldukları söylenemez. Ama bütün buşahsiyetlerin ilerici oldukları da hiç söylenemez. Ancak Özyadın'ın "ilerici" olduğu söyleniyor. CHP adayı olan herkese yakıştıran "ilericilik" Özyadın'ı da yakıştıranıdır.

CHP'nin bulduğu bu "ilerici" paşayı yeterince tanınacak gerek. CHP'nin kura-çığı "ilen, demokratik ve halktan yana" düzenin mimarları arasına katılan Özyadın'ın ilginç öyküleri var. Bunlar sıkıyönetim komutanlığı döneminden kalma öyküler. Eskişehir'de hâlâ konuşuluyor. Özyadın'ı tanımak için kısaca göz atmak gerekiyor. İşte bazı örnekler:

"YASAK KİTAP" AVCISI

Özyadın'ın sıkıyönetim komutanlığı devresinde "yasak kitap" avcılığı Eskişehir'de de olanca hızıyla sürdü.

Özyadın'ın ekibinin büyük aramalar sonucunda evinde yasak kitap bulundu

Özyadın'ın paşanın "yasak kitap"lar konusundaki emrini dinlemezdi?

Tutuncubaşı'ndan hesap soruldu. Sonunda Eskişehir Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi 29 Haziran 1971 tarihinde üye yüzbaşı Kerim Günay'ın muhalefet şerhi ile Tutuncubaşı'nın 1 ay hapsine karar verdi. Bu karar temyiz tarafından bozuldu.

"Özgürlükçü demokrasi"yi kunnak için şimdi "yasak kitap" avcılarının liste başı olarak yararlanılıyor. Hayırlı olsun.

"PATLAYICI MADDE" UZMANI

O zaman Türkiye İşçi Partisi Eskişehir il sekreteri olan Süleyman Yeşil dağ'da bir "suç" işlemiştir. Gözaltında ve tutuklu olarak toplam 30 gününü Özyadın'ın misafiri olarak geçiren Yeşil dağ'ın suçu ne idi?

Sıkıyönetim komutanlığı askeri savcılığının iddianamesine göre Yeşil dağ'ın

"bir çay bardağı içerisine bez, kum ve matbaaların grenaj dairesinde kullanılan bilyelerden bir kaç adet koyup, üzerine benzin ilave etmek suretiyle yanıcı bir madde hazırladığı, bardağın etrafını kalın bir kağıt ile sarıp bantladığı bir tarafından da fitil çıkardığı" tesbit edilmiştir.

Aynen böyle. Tabii hepsi uydurma. Uydurma bir yana, imal edildiği ileri sürülen maddenin "patlayıcı" hiç bir yanı yok. Özyadın'ın uzmanlarının büyük incelemeleri, "imal edilen" maddenin patlayıcı değil "kuru yerlerde için için yanıcı ve zararsız" olduğu sonucunu veriyor. Bunun üzerine Yeşil dağ hakkında kovuşturmayla yer olmadığı karar veriliyor. Ama bu arada Yeşil dağ, 30 gününü içeride geçiriyor.

"İLLE DE JİPİ İSTERİM"

Yeşil dağ'ın çilesi bitecek gibi değil. Bir de jip hikayesi var.

12 Mart muhtırasından önce açılan başış kampanyası sonucunda Türkiye İşçi Partisi Eskişehir il örgütü bir jip satın alıyor. 12 Mart muhtırasından sonra il yönetim kurulu, hapisteki parti yöneticilerinin ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için jipin satılmasına karar veriyor. Jipin

satılması için il sekreteri Süleyman Yeşil dağ'a yetki veriliyor.

Yeşil dağ bu yetki üzerine jipi Erol Özmert adlı kişiye satıyor. Daha sonra Erol Özmert, aldığı jipi başkalarına satıyor.

Kıyamet de bundan kopuyor. Eskişehir Sıkıyönetim Komutanlığı daha sonra kapatılan Türkiye İşçi Partisi'nin Eskişehir örgütündeki defterlere el koymak üzere geldiğinde jipi de aramaktadır. Ka-

faya koymuşlardı bir kere; "TIP'in jipine de el koyacaklardır."

Jipin satıldığı, gelen görevlilere söyleniyor. Durum Özyadın'ı iletiliyor. Özyadın'ın köpürüyor. Paşa, TIP'ın evraklarının yanısıra bir de jipi koymuştur kafaya. Belki de böylece dünyada ilk kez, kapatılan bir partinin jipine el koyan paşa olacaktır.

Paşa ister de yerine getirilmez mi? Jipi TIP'ten satın alan Erol Özmert sıkıyönetim görevlileri tarafından bulunup apar topar 1. Şubeye getiriliyor ve jipi TIP'e iade etmesi isteniyor. Jip TIP'e dolsmelidir ki Özyadın'ın emri yerine gelsin. Ne yapın zavallı Özmert? O da jipi başkalarına satmıştır.

Bu kez jipi son kez satın alan iki kişi bulunuyor. Satış işlemlerinde hazır bulunan noter de bulunup getiriliyor. No-

ter ve ahıclardan istenen, satış işlemlerinin geçersiz olduğuna "ikrar" etmeleri ve jipin TIP'e dömesinin böylece sağlanmasındır.

Ahıclar zinciri ve noter 2 gün baskı ve tehdit altında tutuluyor. Ahıcların ve noterin direncinin kırılması üzerine jipi son alan iki kişiden başlayarak satış işlemleri gerisin geriye götürülüyor. Ancak jipi ilk satan Türkiye İşçi Partisi il Sekreteri Yeşil dağ'dan da ahıcları parayı geri ödemesi isteniyor.

Ama Yeşil dağ'ın direneceği anlaşılınca, ahıclardan parayı geri almadan jipi TIP'e iade etmeleri isteniyor. Aksi halde tevkif edileceklerdir. Bu tehditler karşısında jipin alıcısı da paradan vazgeçiyor ve jip tekrar gerisin geriye TIP'e dönüyor.

Artık amaca ulaşılmıştır. Parti'ye geri dönen jip, Özyadın'ın askerleri tarafından askeri araçlarla ve büyük bir "operasyon" sonucu tamiirinden alınıyor. Böylece "TIP'in jipine de el koymuş" oluyor Özyadın'ın paşa.

"MİLLİ DUYGULAR"IN SAVUNUCUSU

Özyadın'ın sıkıyönetim deneyimi ve serüvenleri burada bitmiyor.

Özyadın, 12 Mart'tan sonra Türkiye İşçi Partisi aleyhine açılan ve TCK'nın 141/1-4, 142/1,3,6,311 ve 312 maddelerine dayandırılan davayı Eskişehir'de de uzatma "başarı" sını gösteriyor.

Türkiye İşçi Partisi'nin 12 Mart'tan önce dağıttığı bildirilerle ve astığı afişlerle ilgili olarak Eskişehir'de aralarında bugün TIP Merkez Yönetim Kurulu üyesi ve İzmir il Başkanı Gündüz Mutluay ve Ahmet Nalbantoğlu'nun da bulunduğu 5 kişi Eskişehir Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi tarafından 1,5 yıl hapse mahkum ediliyorlar. Kararın gerekçesinde, sanıkların "anayasanın tanıdığı kamu haklarının ırk muahazası ile kaldırmayı hedef tuttuktıkları, milli duygulanı yok etmek veya zayıflatmak için propaganda yaptıkları" belirtiliyor.

Eskişehir Sıkıyönetim Mahkemesinin 3.8.1971 tarihinde verdiği bu karar sonucunda partililer birbiriyle hüküm giymiş oluyorlar. Böylece Özyadın'ın komutanlığındaki Eskişehir Sıkıyönetimi Türkiye İşçi Partililere Eskişehir'de de "göz açtırma" oluyor.

kişilerden biri de Mustafa Tutuncubaşı idi. Tutuncubaşı'nın bu "yıkıcı" kitapları "divanın altına bir sepet içine" saklanmış olduğu Özyadın'ın yıldırım ekip-leri tarafından ortaya çıkarıldı.

Tutuncubaşı suçlandı da suçlandı. Nasıl "yasak kitap" bulundurdu? Nasıl

ÖZAYDINLI İLE BİR GEZİ

"TEHDİT MEKTUBU" YAZANLARIN
PEŞİNDE

CHP'nin "ilerici" adayı Özaydın'ın mahkemelerinde en ağır cezaya uğrayan kişi, bugün Türkiye İşçi Partisi Diyarbakır İl Başkanı bulunan Nurettin Özvarış.

Özvarış, Eskişehir sıkıyönetim mahkemesinin 10 Haziran 1971 tarihinde verdiği karar sonucunda toplam 4 yıl 2 ay hapis cezasına çarptırılıyor. Özvarış 1970 yılında da TİP üyesidir.

Peki ne yapmış Özvarış da tam 4 yıl 2 ay ceza yemiştir?

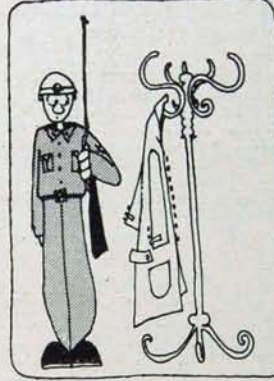
Özvarış'a verilen cezanın yarısı iki faşistin libanndan kaynaklanıyor. "Ülkücü" olduklarını duruşmalar sırasında mahkemede de beyan eden iki kişi, Özvarış'ın Eskişehir'de daha önce cereyan eden bir olayda silah kullandığı şeklinde şahadette bulunuyorlar. Özaydın'ın mahkemesi hazırda iki "ülküci"nin şahadetini kabul etmeye. Böylece Özvarış, tabanca bulundurmamak ve ateş etmek suçlarından toplam iki yıl iki ay hapis cezasına çarptırılıyor.

Ancak Özvarış'ın yediği 4 yıl 2 aylık cezanın diğer bölümünün gerekçesi daha da ilginç.

Özvarış, Eskişehir'de bir konfeksiyon-cudan taksitle pardesi almış. Taksitler ödenmiş, geriye 100-150 TL borç kalmış. İşte tam bu sırada konfeksiyoncu-ya bir mektup geliyor. Bu mektupta şöyle deniyor: "Kalan borcunu ödeme-yeceğini, eğer ısrar edersen sen de İstan-bul'da kaçırılan Mete Has'ın akibetine uğrasın." Peki mektubu kim yazmış?

Altına imza da atınırlar. Pardesi borcu-nun ödenmeyeceğini açıklayan bu mektubun sonunda "Dev-Genç adına Nuret-tin Özvarış" yazıyor.

İşte büyük bir suç. Pardesi borcu, tehdit, Dev-Genç, ne ararsanız var. Biri oturup böyle bir mektup yazmış. Altına

da Özvarış'ın imzasını atmış. Özaydın'ın mahkemeleri için yeterlidir bu.

Eskişehir'de bu tip işlerle uzaktan yakından ilgisi olmayan bir polis memuru, yazının Özvarış'a ait olup olmadığını "tahkik"le görevlendiriliyor. Polis memuru yaptığı "araştırmalar" sonucunda, yazının Özvarış'a ait olduğu kanısına varıyor. Mahkeme zaten bu kanıdadır. Böylece Özvarış bu büyük "suç"tan da iki yıl yiyor. İki faşistin ifadesi ve uydurma bir mektup, Özaydın'ın mahkemesi için Özvarış'ın toplam 4 yıl 2 ay hapse mahkum edilmesinde açtandan yeterlidir. Özvarış, bu cezayı filen çekmiştir.

SONUÇ

CHP "insanca hakça düzen"li ve "öz-gürlükçü demokrasi"yi kurarken Özay-dın'ın bu deneylerinden herhalde çok yararlanacak. CHP Genel Başkanı, "geç-mişte singer çekmeyeceğini, hesap sora-cağını" söylüyor. Ancak "hesap" sorma süresinin alt sınırı, yine CHP Genel Baş-kanı'nın ifadesine göre MC'nin kuruluşu ile başlıyor. Yani, daha öncesi, 12 Mart döneminin suçları yine singerin al-tında kalıyor.

CHP açısından kalmak zorunda. Çün-kü, 12 Mart döneminin sorumlularının bir bölümü bugün CHP çatısı altında. Üstelik, kontenden başa sıraya getiriliyor. Bunların hesabını CHP soramaz.

Ancak hesap soracaklar da var. İşçi sınıfı ve onun politik partisi, hesap sor-mada hiç bir sınır tanımıyor. Bütün suç-ların, bu arada 12 Mart suçlarının he-sabını da o soracak. Yalnızca bunlardan değil. 12 Mart suçlarının üzerine sünger çekip, 12 Mart döneminin suçlarını baş-tacı edenlerden de hesap soracak. İp-liklerini pazara çıkaracak.

2 MAYIS'TA TURGUTLU'DA BAYRAM VARDI

Türkiye'nin iki "büyük" partisi, CHP ve AP'nin yöneticileri hergün peşpeşe demeçler vererek, birbirlerini eleştirirler. Birbirlerinden "çok farklı" olduklarını söylerler. Türkiye halkının bütün sorun-larının kendi iktidarları ile sona ereceği-ni ileri sürerler.

Görev gazetesindeki bir yazıda farklı görüşünler taşısa bile özünde aynı cı-karları savunan burjuva partileri "deter-jan partileri" olarak nitelendiriliyor. Ya-nı, aynı piyasada satılan deterjanlar gibi, her biri "daha beyaz yıkadığını", "daha derinlere nüfuz ettiğini" söyleyen deter-janlar gibi burjuva partileri.

CRAL'IN ÖNÜNDE MAYTAP PATLIYOR

Özünde bir burjuva partisi olan CHP'deki son gelişmeler, bu partiyi daha önce savunduğu nispeten gerçekçi mevzi-lerden, daha doğrusu demokratik mevzi-lere daha geri bir konuma itti. CHP'nin yıllanmış politikacıları, bir süreç içerisinde, partideki demokrat unsurları tasfiye etmeyi ya da etkisizleştirmeyi başardılar. Başarının son halkası da millet-vekilli adaylarının saptandığı ön seçimler ve bunu izleyen kontenjan kullanımı oldu. Bu gelişmelerle CHP, burjuvazinin diğer partilerinden kendisini bir ölçüde ayıran "demokrat" özelliklerini bir bölü-münden daha "sıyılmayı" başardı. "En yeni CHP" politikası sonucunda adayla-rın niteliği, aday seçimleri ve nihayet se-çilen adayların başarılarını kutlama bi-çimleri açısından CHP diğer burjuva partilerine daha da çok yaklaştı.

Burjuva partilerinin tabana yansıyan bir özelliği vardır. Bu partilerde, millet-vekilliği bir çıkar kapısı olarak görülür. Milletvekili adayı olamayan, partisini bir yana iter, başlar alabilirdiçince onu suçla-maya. Milletvekili adayı olmayı başaran-lar, hele listedeki yerleri "garanti" olan-lar ise ortalığa neşe saçarlardı. Milletvekil-iği rüyaları onlara herşeyi unutturur. Parti politikasını, Türkiye'nin içinde bu-lunduğu koşulları, mücadele zorunluluk-larını, eski düşmanları, kısılcısı hepsini unutturur.

Bir örnek Manisa'nın ilçesi Turgutlu'dan. Turgutlu'nun bir özelliği var. Mani-sa'nın bu ilçesinden yıllardır bir millet-vekilli girememiş parlamentoya. CHP'li ve Turgutlu'lu Zeki Karagöz'ün son ön se-çimlerde üçüncü kez şansını denedi. Ve nihayet başardı. AP'den adaylığını ko-yan Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürü Sümer Oral da Turgutlu'nu idi. O da seçilmesi kesin si-ralardan birine yerleşmişti listede.

Gerek AP'nin gerekse CHP'nin Tur-gutlu örgütleri durumdun çok memnun-du. Her iki parti de bir Turgutlu'lu

AP VE CHP ADAYLARI 2 MAYIS'TA BİRLİKTE GÖBEK ATIYORLAR

Meclise gönderebilecekleri. Önseçim so-nuçlarının kesinleşmesinden sonra "bay-ram" başladı. CHP'liler, sevinç içinde, komşuları olan AP ilçe yöneticilerini zi-yaret ederek kutladılar. Davul zurna ha-bire çalıyordu. İki millet vekili adayı AP ve CHP'nin ilçe yöneticileri, davul zurna eşliğinde saatlerce göbek attılar. Eğlen-ce, havai fişeklerin, saz, söz ve içki alem-lelerinin eşliğinde gece saat 03.00'e kadar sürdü.

Gecenin ilerlemiş saatlerinde AP ada-yı Sümer Oral ile CHP adayı Zeki Kara-gözü, memleket sorunlarını, yöreni dertlerini çözebilmek için parlamentoda da elele vereceklerine dair birbirlerine söz verdiler.

CHP ilçe başkanı Özer Kurtel ile AP ilçe başkanı Raşit Akan da aynı dostluk ve muhabbet içindeler. Birlikte, Mil-liyet Başyazarı Abdî İpekçin'in gözlerini yaşartacak şekilde sarmaş dolaş gezdiler.

Halay çektiler. Hora teptiler. Göbek at-tılar.

Turgutlu'yu yerinden oynatan bu eğ-lence 2 Mayıs günü cereyan ediyordu. Daha Taksim alanında şehit edilenlerin kanları bile kurumamıştı. 3 Mayıs günü gazetelerolay "Turgutlu'da bayram var" biçiminde veriyorlardı.

Evet, Turgutlu'da bayram vardı. Deli-ye hergün bayram demişler. Eğer bir burjuva partisi adayı iseniz ve ön seçim-ler sonucunda "garanti" bir sıraya yerle-şirseniz, işte sizin bayramınız. Genisi boş. 1 Mayıs'ta insanlar ölmüş, sorumlu MC imiş, "tetigi çeken ellerin arkasında AP varmış" bütün bunlar önemi ni kay-beder.

Turgutlu'daki bayramı düşünceli yüz-lerle izleyenler de vardı. Bunlar, MC'nin ve onun başı AP'nin gerçek niteliğini kavrayabilen düştü, gerçekten demok-rat CHP'lilerdi. Sonunda acı acı güldüler olup bitenlere.

ANTİKOMÜNİZME DAY

METİN ÇULHAOĞLU

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Ecevit'in son İzmir mitinginde söyledikleri üzerinde önemle durmak gerekiyor. Ecevit'in İzmir konuşmasında başlıca iki tema dikkati çekti: Biri antikomünizm; diğeri ise ittifaklar-güçbirliği meselesinin CHP tarafından ele alınış biçimi. İkisi arasında tam bir bütünlük var. Bu bütünlük sonucunda CHP liderinin İzmir konuşması, kendi içinde tutarlı ancak son derece geri bir konuşma oldu.

Gerilik ve tutarlılığın bu bütünleşmesini anlayabilmek için geriye dönmek zorunlu. Türkiye İşçi Partisi'nin 1. Büyük Kongre'sinden hemen sonra Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı tarafından CHP Genel Başkanı'na bir çağrı yapıldı. Bu çağrıdan bazı cümleleri yeniden hatırlamakta yarar var:

"Dünyada geçmişte ve günümüzde çok başarılı örnekleri görüldüğü üzere, demokratik sol ve sosyal demokrasi ile sosyalizm taraftarı partilerin, emperyalizm ve faşizme karşı, uzun vadeli perspektif içinde yürütecekleri kararlı ve inancın ışığıyla güçbirliğinin, hele ülkemizin bugün içinde bulunduğu koşullar göz önüne alınırsa, taşıdığı önem ve değere ve bunun emperyalizmi ve faşizmi geriletmede sağlayacağı yarara ayrıca dikkati çekmeye gerek duymuyorum."

GERÇEKÇİLİK VE SOL SEKTARİZM

Bu cümlelerin önemi üzerinde, çeşitli yönleri ile ve gereken biçimde duruldu. Ancak gerek bu cümlelerde, gerekse çağırının tümünde belirginleşen bir başka özelliğe daha dikkati çekmek gerekiyor.

Bu özellik şu: Türkiye İşçi Partisi, sosyalist hareketin temsilcisi olarak, faşizme karşı ve demokratiden yana güçleri, kendi dışındaki kuruluşların tabanındaki öğelerle sınırlamıyor. Türkiye İşçi Partisi, çeşitli kuruluşların demokratik konularının, tabandaki demokrat öğelerden kaynaklandığını bilmekle birlikte, faşizme karşı örgütsel düzeyde işbirliği çağırısı yapıyor.

Bunun taşıdığı önem ve anlama dikkat etmek gerek. Geçmişte, sosyalist hareket, dünyanın çeşitli ülkelerinde, örgütleri bütünü ile bir yana itip yalnızca tabandaki tutarlı öğelere yönelme yoluna gitmişti. "Solsektarizm" denilen yanlış bu şekilde ortaya çıktı. Başlıca iki nedenle zararlı sonuçlar veren biryanılgı.

Birincisi, faşizme karşı demokratik çizgilere çekilebilmek örgütler bu yanlış sonucunda örgüt olarak bütünüyle burjuvazinin eline bırakıldı. İkincisi, sol sektarizmin örgütü bir yana itip tabana yönelik çalışmaları, bu örgütler tarafından "münasebetsiz bir bölücülük" olarak değerlendirildi. Bu değerlendirme, bu örgütleri sosyalist hareketten daha uzak konuma ve bir savunma psikozu içine itti.

Birinci açıklık burada ortaya çıkıyor. Türkiye İşçi Partisi, faşizme karşı iş ve güçbirliği çağırılarını örgüte yönelterek ve CHP'nin örgütsel iç bütünlüğü konusunda en küçük bir "müdahaleci" tutumdan kanarak, sol sektarizmden ne kadar uzak olduğunu gösterdi.

ÖRGÜTLER Mİ, KİŞİLER Mİ ?

Bütün bunlara paralel olan ikinci açıklık, CHP Genel Başkanı'nın İzmir konuşması ile geldi. İzmir konuşmasından bir bölüm şöyle:

"CHP kendi dışındaki kuruluşlardan değil, o kuruluşların bazısında da çoğunluğu oluşturan kendi yandaş yurttaşlardan güç almaktadır. Tek tek analardan, babalardan, gençlerden, tek tek işçilerden, köylülerden ve haksız bir düzen isteyen, barış özleyen yurttaşlardan güç almaktadır."

"CHP iktidarının gerçekleştireceği sağlıklı demokratik ortamda, kıskırtmalardan arınmış ortamda, üyelerinin çoğunluğu zaten bizim doğrultumuzda oluşan kuruluşlar da, kimsenin kuşkusuna olmasın ki, gerçek doğrultularını ve yerlerini bulacaklardır."

ANTI-KOMÜNİZM, FAŞİZME VE EMPERYALİZME KARŞI ÖRGÜTSEL PLANDA İTTIFAKLARI REDDETME VE NİHAyet İŞÇİ VE EMEKÇİLERİN BOŞ VAADLERLE PASİFİZE EDİLMESİ, BURJUVAZİNİN DEMOKRASİ VE SOSYALİZM MÜCADELESİNE KARŞI ÇIKARDIĞI BAŞLIKA SİLAHLARI OLUŞTURUYOR. CUMHURİYET HALK PARTİSİ GENEL BAŞKANININ SON SEÇİM GEZİLERİNDEKİ KONUŞMALARINI BU ÜÇGENİN KURULMASINA YÖNELİK KONUŞMALAR OLARAK DİKKATİ ÇEKTİ. NESNEL OLARAK BURJUVAZİNİN BÜYÜK KOZU OLAN BU ÜÇGENİN KARŞISINDA, SOSYALİST HAREKET GENİŞ EMEKÇİ YİĞİNLARI BAĞIMSIZLIK VE DEMOKRASİ MÜCADELESİNDE KENDİ EKSENİNE ÇEKEBİLMEK İÇİN BUTÜN GÜCÜYLE ÇALIŞIYOR.

Açıklık, şurada ortaya çıkıyor: CHP'nin bugünkü yönetimi, kendisini kayıtsız şartsız ve "sosyalizm" adına destekleyenlere en "net" cevabı, ağır bir hakaretle birlikte veriyor. Kendi örgütlerinin CHP'nin kayıtsız şartsız desteklemesini "farklı doğrultudaki" kuruluşlar arasındaki bir işbirliği gibi göstermek isteyenler, hakaretle birlikte cevaplarını alıyorlar: Tabanınız zaten bizim, benim için onların oyları önemli; örgütünüze de iktidara geldikten sonra "ayarlayacağım".

Bundan açık olamaz. CHP Genel Başkanı, suratlarının ne ölçüde köseleştiklerini bildiği kimselerdir, böyle hakaretler yüzünden ayılabileceklerini haklı olarak hiç düşünmüyor. Ve bu güven ile birlikte, sermayeye bir başka "merak etmeyin" güvencesi daha vermiş oluyor.

KUYRUKÇULARIN SESSİZLİĞİ, SOSYALİZMİN SESİ

Faşizme karşı ortak mücadeleyi, örgütler planından tamamen sıyrıp bu örgütlerin tabanındaki kişilerin kendisine oy vermesine indirgeyen, iktidara geldikten sonra "herşeyi daha iyi ayarlayacağım" söyleyen CHP'ne tepki kimsen geliyor?

Hakarete uğrayan, birer oyuncak oldukları yüzlerine karşı söylenenden mi? Ne gezer. Hem oyuncak olarak kullanılıp hem de hakarete uğrayanların ne yaptıkları ortada. Açık açık yapılan kaba anti komünizm edebiyatını "CHP-AP koalisyonu olmaz" sözleri ile perdeleyip rahatlamaya çalışıyorlar.

WDR'ye verilen demette yer alan "Zaten CHP'nin getireceği sol, demokratik sol olacaktır. Bu bakımdan ABD'nin 'demokratik' bir sola nasıl karşı olabileceğine akıl erdirmek, benim için kolay değildir" cümlelerini "ABD bize karışamaz" biçimindeki soyut cümlelerle perdeleyip rahatlamaya çalışıyorlar.

Tek ses Türkiye İşçi Partisi'nden çıkıyor. TIP sözcüsü Yavuz Ünal verdiği demette şunları söylüyor:

"Ecevit İzmir'deki konuşmasında, işçi sınıfının politik ve ilerici hareketini yok sayarak, tek tek işçilerin, emekçilerin oylarından söz etmektedir. Böyle bir tutum, işçilerin ve emekçilerin örgütlü mücadelesini reddetmektedir. Oysa faşizmin tırmandırılması karşısında, işçi emekçi kitlelerin örgütlerinin güçlendirilmesi ve tüm demokratik güçlerin eylem birliğinin sağlanması tek mücadele yoludur. Muhtemel bir CHP iktidarında ilerici sendikaların CHP'nin etkisi altına gireceğinden söz etmek ise sadece büyük sermayeyi ve emperyalizmi sevindirir."

BAĞIMSIZLIK, DEMOKRASİ, SOSYALİZM MÜCADELESİ

Şimdi CHP liderinin son konuşmalarında sergilediği "tutarlılığa" değinmek gerekiyor.

Tutarlılık, "köykent" ya da "somunun bölüşürmesi" konularına ilişkin değil. Bunların kendi içinde en küçük bir tutarlılık bulabilmek mümkün değil. Tutarlılık; anti-komünizm, örgütsel plandaki ittifakları reddetme ve emekçilere yönelik vaatler üçgeni içinde ortaya çıkıyor.

Bu üçgen içindeki tutarlılığı anlayabilmek için onunla yakından ilişkili bir başka gerçeğe daha değin

mek gerekiyor.

Bu genel olarak dünya için geçerli bir doğru. Türkiye için özellikle geçerli. Kapitalizmin genel bunalımının derinleşmesi ile, kapitalist düzenin çözümsüzlükleri çok daha açık ve belirgin bir biçimde ortaya çıkıyor. Bu açıklıkla birlikte geniş yığınların değişiklik özelemleri yeni boyutlara erişiyor. Bunun karşısında ise sosyalist sistem var. Sosyalist sistem, bunalımdan, işsizlikten ve kapitalizmin diğer derlerinden uzak gelişim temposu ile, "örneklik" işlevini sürdürüyor.

Dünyanın her yerinde daha geniş kitlelerin sosyalizme kazanımı için nesnel olanaklar genel hatlarıyla böyle ortaya çıkıyor. Nesnel olanakların artıran başka nesnel gelişmeler de var. Özetle şöyle: 19. yüzyıla kıyasla, günümüzde geniş yığınların demokratik istemleri giderek daha çok bizzat kapitalizme, sermayeye karşı bir nitelik kazanıyor. 20. yüzyılın özellikleri içinde bulunduğumuz dönemde, demokrasinin genişletilmesi, demokratik taleplerin gerçekleştirilmesi mücadelesi, çok daha açık bir biçimde, karşısında kapitalizmi buluyor.

Türkiye gibi ülkelerde bu daha belirgin bir biçimde ortaya çıkıyor. Ekonomik ve siyasi yapısı itibarıyla, gelişmiş kapitalist ülkelere göre çok daha az esnekliğe sahip olan Türkiye kapitalizminde, en basit demokratik talepler bile karşısında doğrudan doğruya sermayeyi buluyor. Türkiye kapitalizmini hedef alıyor.

Demokratik kitlelerin ve örgütlerin potansiyel olarak sosyalizme yakınlığı da bu gerçekten kaynaklanıyor.

BURJUVAZİNİN ORTAYA ÇIKARDIĞI BÜTÜNLÜK

Bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin bütünlüğü de burada ortaya çıkıyor. Ancak burjuvazinin böyle bir bütünlük ve bu bütünlüğü ortaya çıkardığı nesnel olanaklar karşısında hareketsiz kalacağı düşünmek çocukça olur. Burjuvazi de karşı tedbirlerini, kendi tutarlılığı ve bütünlüğü içinde almaya çalışıyor.

Burjuvazinin tedbirleri, nesnel koşulların ürünü olan söz konusu bütünlüğü bozma amacına yöneliyor. Bunun için, burjuvazinin de bir üçgeni var: Anti-komünizm, demokrasiden yana güçlerin örgütsel plandaki ortak eylemini engellemek ve sosyalizme yönelik büyük potansiyeli boş vaatler, ütopyalar aracılığı ile "zararsız" hale getirmek.

Ecevit'in son konuşmalarındaki "tutarlılık" da böyle ortaya çıkıyor. Sosyalizme yönelik büyük po-

ALİ İLERİCİLİK VE ÖTESİ

tansiyelin üzerine komünizm umacı" aracılığı ile limon sıkma işlevinin en açık örnekleri Ecevit tarafından verildi. Sanki, "Faşizmin maddi kaynaklarını kurutmak" hedefine inat olarak söylenen "komünizmin kaynağını kurutacağız" sözü, yalnızca örneklerden biri.

Anti komünizmin peşinden, üçgenin diğer ayakları geliyor. CHP lideri, Türkiye İşçi Partisi tarafından önerilen faşizme karşı iş ve güçbirliği çağrısını cevapladıktan sonra, yine kendi içinde tutarlı ve çok açık olarak ortak örgütsel hareketi bütün boyutları ile bir kez daha reddetme gereğini duydu. CHP genel başkanı "işbirliği"nin en çok sözünü eden örgütlere ilişkin olarak "önemli olanın bu örgütler değil, örgütlerin tabanındaki CHP'liler" olduğunu vurguladı.

Üçgenin üçüncü ayağı ise İzmir konuşmasından bir gün sonra, Isparta ve Antalya'da yapılan konuşmalarda söylenenlerle oluştu. Antikomünizm ve "oy avcılığı"ndan sonra, işçi ve emekçilerin sola yönelik potansiyelini utopya kanallarında hapsedme çabalarının en somut örnekleri bu konuşmalarda görüldü.

1700'LERDEN 1977'YE

Üniversite birinci sınıflarda okutulan iktisat kitaplarından alınan "pasta ve pastanın bölüşümü" örneği ile başladı. CHP düzeninde, pasta hızla büyüyecekmiş. Ama Türkiye'nin kaynakları buna yeter mi, sorusu akla gelebilirmiş. CHP'nin halk iktidarında bu kaynaklar da çok çok artacakmış. 1977 Türkiye'sinde bunlar söyleniyor.

Tarım kesimindeki tefecilik ve aracılığın, kapitalizmin bütününe yabancı bir "ur" olmayıp tersine ticari sermaye olarak kapitalist düzenin bütününe bir parçası olduğu çok açık bir biçimde ortada iken, kapitalizmin temellerine dokunmadan aracılık ve tefeciliğin önleneyeceği söyleniyor. Yine 1977 yılında.

Aracılık ve tefecilik halkın ekonomik durumunu bozuyormuş. Bu yüzden halkın satın alma gücü düşüyormuş. Satın alma gücü düşünce, pazar da daralıyormuş. Pazarın daralmasından, halkla birlikte imalatçılar da zarar görüyormuş. Hakça düzen kurulunca, aracılık tefecilik de ortadan kalkacak, halkın satın alma gücü yükseleceği için özel kesim sanayicileri de süründen kazanacaklarmış. 1700'lerde Sismond'nin, 1800'lerde de rus narodniklerinin savunduğu görüşler, 1977 Türkiye'sinde savunuluyor.

Köy-Kent resminde "caminin unutulduğu" ikaz edilmiş. Ona da çare bulundu. Köy-kentlerdeki cami yapımına devlet yardım edecekmış.

Belki kendileri de buna inanıyorlardı. Ancak bir yerde bu da önemi yitiriyor. Anlamını yitiriyor. Önem ve anlam, bütün bunların, anti-komünizm ve oy avcılığı ikilisini tamamlayan bir utopya hareketi olarak ortaya çıkmasında beliriyor. Nesnel olan, bu. CHP'nin emekçilere yönelik utopyaları, nesnel olarak üçgenin diğer ayakları ile birlikte burjuvazinin sosyalist hareketi kitlelerden, kitleleri sosyalist hareketten tecrit araçları olarak ortaya çıkıyor.

SOSYALİST HAREKET İTTİFAKLAR VE PARLAMENTO

Ancak burjuvazinin kitleleri sosyalizmden, sosyalizmi kitlelerden tecrit etme araçlarını, yalnızca CHP'nin kutusundaki araçlarla sınırlı kaldığını sanmak büyük yanlışlı olur. Tecrit hareketinin boyutları ve bu hareketin rol alanları, yaklaşan seçimler ile daha açık bir şekilde ortaya çıktı.

Ancak bundan da önce şunu kavramak gerekiyor: Sosyalist hareketin can alıcı noktalarından biri, ittifaklar sorununda düşümleniyor. Bir başka deyişle, işçi sınıfının en geniş kesimi ile birlikte, emekçi-küçük burjuva yığınların sosyalist hareket ekseninde mücadeleye kazanılabilmelerinde düşümleniyor. Sosyalist hareketin en büyük görevlerinden biri, bunu

sağlamak. Sosyalist hareketin bu görevde karşısına dikilen engellerden biri, az önce sözü edilen "utopya" sapırmacası.

Bu can alıcı görevin can alıcı biçimde yerine getirilme alanlarından bir parlamento. Parlamento sorunu, en çok ittifaklar sorunu ile bağlantılı. Çünkü, parlamentonun sosyalistler tarafından sosyalistçe kullanılmasının en büyük önemi, parlamentoya ve parlamentolar çalışmaya en büyük önem ve anlamı yakıştıran emekçi-küçük burjuvalara ilişkin. Parlamento kürsüsü, parlamentolar faaliyet, gerek bu kesime hitap edilmesinde gerekse tutarlı hedefler gerçekleştirilmesinde etkin platformlardan birini oluşturuyor.

Geçmişte Türkiye'de, parlamentonun sosyalistler tarafından sosyalistçe kullanımı, işçi sınıfı ile birlikte, işçi sınıfının dışındaki geniş emekçi ve küçük burjuva yığınlar üzerinde, bunların bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesine yakınlaşmalarında büyük işlev gördü. Üniversite akademisyenlerinden küçük köylülere kadar geniş bir kesim, sosyalist düşüncenin etkisi altına girdi.

Parlamentonun kullanımı, bugün de en az eskisi kadar önemli bir işleve sahip. Sosyalist hareket, bu işlevin farkında olduğu için, parlamentoya girmeyi önündeki önemli hedeflerden biri olarak saptadı. İşçi sınıfının sosyalist örgüt içinde örgütlenmesiyle birlikte ve aynı anda işçi sınıfının dışındaki geniş emekçi yığınları burjuvazinin eline terketmeme, tersine kazanma mücadelesinde, parlamento kürsüsü bir silah olarak bugün de önemini koruyor

Parlamentonun, ittifaklar sorunu ile ilişkisi burda. Burjuvazinin bu ilişkinin somutlaşmasını önleme girişimlerinde CHP dışındaki silahları da böylece yine somut olarak ortaya çıkıyor. Bu silahlar, sosyalizm adına işbaşında. Sosyalizm adına ileri sürülen çeşitli savlar, 1977 seçimlerinin CHP ile diğerleri arasında "bir referandum" olduğu yolundaki kestirmeci görüşler ve bunları savunanlar, nesnel olarak, burjuvazinin işçi sınıfı hareketi etrafında örmeye çalıştığı zincirin halkalarını oluşturuyorlar.

"Yığın demokratlar", bunlar. Bir bölümü yalnızca yığın. Diğer bölümü hem yığın, hem de korkak. Yığınlıklarını yazı yazarak, korkaklıklarını da "İktidar aday!" partinin gölgesine sığınarak örtmek istiyorlar.

"Şimdi zamanı değil" diyorlar. Sosyalist hareket adına tek başlarına "zamanlama" uzmanlığı yapıyorlar. Ancak sosyalist hareket böylelerini teorik ve pratik olarak tanıyor. Teorik olarak islah olmaz bir menşevizm içinde. Pratik olarak da "zaman geldiğinde" başka "teorik" gerekçelerle yan çezecekler. Ya da, çok küçük bir ihtimal de olsa "ben bu işleri bırakırım" deme cesaretini gösterecekler.

Böyleleri için Lenin'in söylediği bir söz var. Şöyle: "Proletaryanın partisi, her liberali ileriye doğru bir adım atmaya hazırlandığı sırada yakalayabileli ve bu bir adımı oniki adıma çıkarmalıdır. Eğer öbürü inat ediyorsa, parti ileriye doğru onuz ve onun üzerinden geçerek gider."

Türkiye'de sosyalist hareket böylelerinin üzerinden geçerek ilerliyor.

CHP SAHİL YAĞMASINI KİMLERLE DURDURACAK?

"Deliyunus Sitesi"nin, öyküsünü hatırlar mısınız?

Hatırlayamıyorsanız, biraz geriilere dönelim. 1974 yılının sonlarına. 1974 yılının sonlarında İstanbul'uları yakından ilgilendiren bir sorun ortaya çıktı. İstanbul halkının ihtiyaçları açısından sorun, İstanbul'u ancak, Türkiye'de yıllardır sözü edilen sahil yağmasına ilginç bir örnek olması açısından da tüm Türkiye'yi ilgilendiriyordu.

TERKOS GÖLÜNÜN SONU

1974 yılında gazetelerde bol bol ilanlar görülmeye başlandı. İstanbul yakınlarında, bir sahil sitesi inşa ediliyordu. "Sizin de artık bir yazlık eviniz olacak"tı. Adı, "Deliyunus Sitesi" idi. İnşaatı başlatan şirket de Hayfaviiler adlı bir özel kuruluştur.

İşler, İstanbul Sular İdaresi Genel Müdürü Gültekin Oskay'ın araştırmaları ile karıştı. Oskay'ın araştırmaları, Terkos gölü yakınlarında kurulacak bu site'nin Terkos gölünün büyük ölçüde ve üstesinden gelinmez bir biçimde kirleneceğini gösteriyordu. Terkosgölü ki, İstanbul'un su ihtiyacının önemli bir bölümünü gerek nicelik, gerek kalite olarak karşılayabiliyordu.

KİM VERDİ BU İZİNİ?

İstanbul Sular İdaresinin bu titizliği, dikkatlerin bu koskoca Deliyunus Sitesi'ne çevrilmesine yol açtı. Kim izin vermişti burada böyle bir site kurulmasına?

Ancak sorun, Terkos gölünün kirlenmesi sorunu ile de bitmiyordu. Deliyunus Sitesinin kurulacağı alan yerleşim bölgesinin dışında idi. Sonuçta böyle bir alanda inşaatı geçilebilmesi, aralarında İmar ve İskan Bakanlığı ile Orman Bakanlığının da bulunduğu 5 Bakanlık ve onların onayını gerektiriyordu.

Site inşaatına başlanan arazinin bir "çiftlik" olarak gösterilmesi halinde konu, Toprak ve Tarım Reformu Kanunu'nu ve bu kanuna ilişkin ön tedbirleri ilgilendiriyordu. Bu bir yana site inşaatı için ne valiliğe ne de İl İmar Müdürlüğü'ne bir müracaat yapılmamıştı. Bu kesimde yapılacak inşaatlar için İmar İskan

Bakanlığının onaylı bir mevzi imar planı da yoktu. Plan, Nazım Plan bürosundan da geçmemişti.

OLAYA EL KONUYOR

Olay alevlenmeye başlıyor. Bakanlar Kurulu kararından başlayarak, Bakanlıklar, oradan da yetkili il kademelerini ilgilendirdiği halde bunların hiç birinden geçmeden, onaylanmadan nasıl Terkos Gölü kenarı parselenebiliyor ve üstelik burada bir de turistik site inşa edilebiliyordu? Terkos Gölünün kirlenmesi tesbiti ile başlayan olaylar birden çeşitli Bakanlıklar ve çeşitli yasaları ilgilendiren, ihlal eden bir boyut kazanıyordu. Sonuçta Deliyunus Sitesi olayına 5 Bakanlık birden el koydu.

İNŞAATLAR MÜHÜRLENİYOR

Soruşturma için iki Bakanlığın müfettişleri gönderiliyor. Gönderilen müfettişler de Deliyunus inşaatının gerek toprak reformu, gerekse diğer Bakanlıklar ilgilendiren çeşitli yasalara aykırı olduğunu saptıyorlar. Müfettişler, ayrıca söz konusu arazinin kamulaştırılmasını da istiyorlar.

Olayın bu boyutları kazanması üzerine Deliyunus inşaatı İmar ve İskan Bakanlığının tarafından durduruluyor. İl İmar Müdürlüğü ileriye sürülen inşaatları mühürlüyor. Sağlık Bakanlığı, İstanbul Belediyesi'ne "Deliyunus" yerleşme alanını istismak edilmesini bildiriyor.

Ve nihayet, sorunlar hakkında İçişleri ve İmar İskan Bakanlığının müfettişleri soruşturma açıyorlar.

Evet, anlatıldığı hikayenin eksik kalan yönü bu: Sorunlular kim?

İstanbul halkının su ihtiyacının karşılanmasında çok büyük bir önem taşıyan Terkos Gölünün kirlenmesi tehlikesi bir şirkete inşaat izni veren sorumlular kim?

İlgili Bakanlıkların, ilgili müdürlüklerin ve diğer tüm yetkililerin izni, onayını almadan, onları haberdar dahi etmeden sahil yağmasına katkıda bulunan, sahillere özel inşaat şirketlerine peşkeş çeken sorumlular kim?

Sorumluyu bulmak isterseniz, CHP'nin bugünkü İstanbul milletvekili aday

Deliyunus yerleşim, Toprak Deliyunus kanu yerleşme aykırı alanındaki görülmüş inşaatlar mühürlendi

listesinin seçilme ihtimali garanti olan sıralarına bir göz atınız. Burada Çağlayan Ege adlı bir bayana maslayacaksınız. İşte, sorumlu bu bayandır. İstanbul halkını değil, Hayfaviiler şirketini; sahillerden kamunun değil, bu şirketin yararlanmasını isteyen ve bunun için de elinden geleni yapan kişi, CHP İstanbul listesinin üst sıralarında yer alan Çatalca Belediye Başkanı Çağlayan Ege'dir.

YAĞMACILARLA YAĞMAYI DURDURMA

Çatalca Belediye Başkanı Bayan Ege, Terkos Gölü çevresini kendi "mücavir" sahası olarak görüp, söz konusu şirkete müsadde vermişti hiç kimseye danışmadan. Bayan Ege ve encümeni için söz konusu işlemlerin ne anlamı geldiği, sahil yağması anlamını taşıyıp taşımadığı, eğer söz konusu arazi bir çiftlikse, bu-

nun toprak ve tarım reformu ön tedbirler yasası ile ilişkileri, Çatalca'nın bu kesiminin İmar İskan Bakanlığınca onaylı mevzi imar planının bulunup bulunmadığı hiç önemli değildir. Basiyor imzayı geçiriyor.

Daha sonra yapılan araştırmalar, söz konusu alanın Çatalca sınırları içine dahi girmediğini ortaya koyuyor. CHP aday, Bayan Ege, Hayfaviiler şirketine bir "iyilik" yapmak istemiştir, ama o da olmamıştır.

Şimdi CHP'den beklenenler var. CHP, "özgürlükçüdemokrasi"yi getirmek, "ileti demokrasi düzeni kurmak" için nasıl sıkıyönetim başası Özyaydın'dan yararlanıyorsa, yararlanacaksa; çevre sorunlarının çözümünde, sahil yağmasının önlenmesinde de İstanbul listesinden Meclise girecek olan Sayın Bayan Ege'den yararlanın.

"Ağalarla düzeni değiştirme" mace-rasının varacağı yer, bu.

Teknik elemanların tayin işlerini kim yürütüyor?

Bir teknik elemanın bir görevden başka bir yere ve göreve tayini, bağlı bulunduğu genel müdürlüğün isteği ve Bakanın onayı ile gerçekleşir.

Ancak tabii bu kanunda yazılan yöntem. MC iktidarının kanun tanımazlığı ise biliniyor. MC iktidarında, kişilerin yerlerinin ve görevlerinin değiştirilmesine yasa da yer almayan kuruluşlar karar veriyor.

Çetin Selçuk, Toprak-Su İzmir Bölgesinde çalışıyor. Aynı zamanda da Ziraat Mühendisleri Odası İzmir Şube Başkanı. Selçuk'un bu durumu, iktidarı rahatsız ediyor. Saadetin Bilgiç'in yeğeni olan Toprak-Su Genel Müdür Başyardımcısı Erdoğan Bilgiç, Ankara'dan telefon açarak Selçuk'u tehdit ediyor. Oda seçimlerinde yeniden aday olursa, İzmir'den uzaklaştırılacaktır.

Ancak Çetin Selçuk, bu tehditlere kulak asmıyor. Tepki kimden mi geliyor dersiniz? Adalet Partisi İzmir İl Teşkilatından. AP İzmir teşkilatı, Toprak-Su İzmir Bölge Müdürlüğüne yazdığı bir yazı ile Çetin Selçuk'un halen bulunduğu görevden alınarak başka bir yere naklini istiyor.

Bu istek üzerine Selçuk, Tokat'a tayin ediliyor.

Böylece teknik elemanların görev ve yerlerinin değiştirilmesinin Adalet Partisi il teşkilatlarının isteği üzerine gerçekleştirildiği de ortaya çıkıyor. İşte AP İzmir il başkanlığının Selçuk'un nakli için Toprak-Su'ya yazdığı yazı. Gerisine siz karar verin.

ADALET PARTİSİ İL İDARE KURULU BAŞKANLIĞI

İZMİR, 22/05/1977

Sayı : 1111

Kaya Boşant

Toprak-Su Bölge Müdürlüğü

İZMİR

Şifalı Yürekli mühendis Çetin

Selçuk'un görevi yeni olan Yeniden Kurulan Bölge Müdürlüğüne başlatılacak bir yere tayin edilmesini rica ederiz.

SAVGILARINIZLA

Sekreter
Muammer Selçuk

İL Başkanı
Kemal Sordaroğlu

BÜYÜK SERMA YE VE EMPERYALİZMİN SELA METİ İÇİN

HÜSEYİN H. MERTOĞLU

CHP Genel Başkanı Ecevit Başbakanlık dönemine ilişkin anılarını Cumhuriyet gazetesinde anlattığı dizide, 8 Temmuz 1975 günü MSP konusunda şöyle demektedir. "Bir de onların kendi iş adamları çevreleri var. Devletin imkanlarını devamlı olarak onlara kaydırmak istiyorlardı..."

CHP NİÇİN SUSUYOR

CHP Genel Başkanı o tarihlerde milli selametçiliği bu denli açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Günümüzde, milli selametçiliğin gerçek yüzü belgelerle somuta indirgenmiş halde CHP "yeğen" konusundakinin aksine susmaktadır. Tüm hesaplar seçim sonrasının muhtemel koalisyonu gözönünde tutularak yapıldığı için i:İSP'ye ilâşilmemektedir.

Erbakan'ın kardeşlerinin işleri konusunda Orsan Öymen'in bulduğu yolsuzluk ilk kez resmi belgeye dayanmaktadır. Ama, geçtiğimiz yıl CHP içinde Erbakan'ın Almanya'da bulunan kardeşlerinin DÇM konusundaki girişimleri de açıkça bilinmekte idi. Bu gelişmeye karşılık CHP susmayı tercih etmiştir.

KİMDEN YANA?

Milli selametçilik konusunda başka resmi belgeler de var. Örneğin Mart ayı içinde İzmir Ticaret Gazetesinde yayımlanan belge. İzmir küçük sanayi sitesinin Sanayi Bakanlığından alacağı teşvik ve krediler konusunda. Sitenin yapımına ortak olan İzmirli küçük sanayiciler ve esnaf, Sanayi Bakanlığının vermeye öndeden taahhüt ettiği 30 milyonluk krediyi kullanmak isterler. Sanayi Bakanlığınca bu amaçla başvurulur. Aldıkları cevap ancak MSP'ye yardım edilmesi karşılığında bu kredinin kurulundacağı yönündedir. Bu istemi sorumlu kişiden belgelemek isteyen İzmirli küçük sanayi esnafına, Sanayi Bakanlığında resmen "rüşvet" isteyen kişi belge de vermiştir. Büyük sermayeye karşı Anadolu'nun küçük sermayesinin yanında olfak teziyle ortaya çıkan milli selametçilik işlevi, tavrını büyük sermayeden yana belirlemekten çekinmemiştir. Gerçekte AP ne denli büyük sermayeyi temsil ediyor, en dinamik temsilcileri:mühendisleri, iktisatçıları- Çukurova ve İstanbul holdinglerine ve dışa bağımlı mühendislik bürolarına yerleşmiş bulunan MSP de o denli büyük sermayeyi temsil etmektedir.

KA V G A N E İ Ç İ N ?

Ecevit, söz konusu anıların yayımlanmış dizide, "Motor sanayiini eline geçiren ekonomiyi hakim olacaktı" demektedir. Devam eden satırlarda ise, Sayın Ecevit MSP'nin "Hayat Holding" in kuruluşunun MSP tarafından nasıl engellendiğini anlatmaktadır. Hayat Holding Türkiye'de motor sanayiini gerçekleştiren

mek için kurulması düşünülmüş bir halk ortaklığıdır. CHP'nin programında yer almaktadır. MSP'nin itirazı ilginçtir. Erbakan Bakanlar Kurulunda sorunun görüldüğü toplantıda, "Halk dediğiniz kim? Motor sanayiini halk kufamaz." demiştir. 13 Nisan 1975'te kurulan MC hükümetinin temel işlemlerinden biri ise kurulması düşünülen motor sanayiinin, Çukurova ile İstanbul büyük sanayi arasında pazarlığını yürütmek olmuştur. Sabancı Holding'in önemli adamları Özal kardeşlerin motor sanayiinin Japon yabancı sermayesi ile birlikte Çukurova sermayesine ihale edilmesi konusundaki girişimleri açıkça bilinmektedir artık. Hem büyük sermaye hem de yabancı sermaye ile kolkola olan milli selametçilik.. Bu mu Anadolu'nun dinine bağlı milli sermayesi?

"BİZ ÖZEL TEŞEBBÜSÇÜYÜZ"

19 Ekim 1973 tarihinde Barış Gazetesine verdiği demeçte Erbakan şöyle konuşmaktadır. "Asla biz devletleşmeden hayır geleceğine inanmıyoruz. Biz özel teşebbüsçüyüz..." "Biz dış ticaretin mümkün olduğu kadar serbest kalmasını istiyoruz." Görüldüğü gibi milli selametçilik, "Renksizlerin" karma-ekonomikliğinden çok daha aşırı bir özel teşebbüsçülüğü savunmaktadır. Somutta da bu işlevlerini ortaya koymaktadırlar.

1976 yılı içinde devletin finansmanı ile kurulan ağır sanayi büyük şirketleri tam anlamı ile devlet denetimi dışında özel şirketlerdir. Bu şirketlerin tamamının yönetim kurulları da milli selametçiliğin elindedir. Dış ticaretin mümkün ol-

duğu kadar serbestleştirilmesini isteyen milli selametçilik, 1977 yılı ithalat rejimini elinde toplamıştır. İthal kotaları milli selametin dilediği yönde kullanılmaktadır. Dış ticaret MSP'nin elinde toplanmakla "serbestleşmektedir." Kimin yararına? Milli selametçilik yararına.

AKDENİZ GÜBRE OLAYI

Bir Akdeniz Gübre olayı vardır. Yabancı Arap sermayesine her yıl haksız yere milyonlarca dolar kâr transferine neden olan. Kuveyt'in yüzde 40 oranında payı vardır Akdeniz Gübrede. Amonyak ithalatının çok daha pahalıya mal edilmesi nedeniyle şirketin rasyonel çalışması engellenmekte; bu işten yarar sağlayan da en başta yabancı ortak Kuveyt olmaktadır. 1975 yılının Temmuz ayında Akdeniz Gübre'nin Kuveyt'in elinde bulunan yüzde 40 hissesinin Türkiye'ye devri imkanı ortaya çıkınca, Sanayi Teknoloji Bakanı A. Kerim Doğru bu devri engellemiştir.

YA AET?

AET'ye karşı olma şampiyonluğu yapan MSP'nin 1974 yılından bu yana Türkiye'ye hiç bir taviz tanımayan AET'nin aldığı her yeni kararın altında hükümet üyesi olarak imzası vardır. Direnmeleri göstermelik olmaksızın öteye geçmektedir. Görünüşte AET'ye karşı olan Erbakan ve milli selametçilik hareketi Dünya Bankası Başkanı Mac Namarra'yı Türkiye'ye davet edip yeni "sanayi hamleleri" için kaynak istemekten çekinmemektedir. AET'ye karşı olacaksınız ama geliş-

miş batının en büyük finansman kuruluşundan yardım dilenmekten çekinmeyeceksin. Faize karşı çıkacaksınız, ama 1974'ten bu yana hükümette bulunduğu dönemde yapılan faiz düzenlemelerinin altına imza atmakta çekinmeyeceksin. Küçük sermayeden yana olduğunu söyleyeceksin, ama küçük sanayicinin bir araya geldiği örgütlerin ve sanayi sitelerinin imkanlarına el koymaya kalkacaksınız. İzmir böyle, Gaziantep'te yapılmakta olan ve Birleşmiş Milletlerin katkısı olan sanayi sitesinin kurulması da böyle.

MUVAZAA AMA NASIL?

Ağır sanayi hamlesini başlattığını söyleyip kaynakları eline geçirmeye çalışacaksınız. Teknoloji dahi imkan vermeyen kuruluşları 4-5 parçaya bölüp temeller atacaksınız. Finansmanın devletin sağladığı şirketleri yabancı sermayeye açacaksınız.

Milli selametçilik olayına içi hiç ısınmamış olan Gazeteci Orsan Öymen, 1973 seçimlerinden önce, o zaman yayımlanmakta olan CHP eğilimli Toplum Dergisindeki bir incelemesinde MSP'nin kuruluşunu ve seçimlere girmeye hak kazanmasını bir "Muvazaa" olarak görmektedir. Geçen zaman, Öymen'i doğrulamıştır. Öymen de ortaya koyduğu somut delillerle bu durumu doğrulamıştır. Öymen başlangıçta dini nedenlere bağlamaya çalıştığı bu muvazaa'nın gerçek niteliğini daha sonra yine kendi belgeleriyle açığa çıkarmıştır. Gelecek hafta da bunun üzerinde duracağız.

EMPERYALİST STRATEJİ GÖZDEN GEÇİRİLDİ

Geçtiğimiz hafta Londra kentinde diplomatik açıdan hareketli bir hafta yaşandı. Emperyalist-kapitalist sistemin başlıca temsilcileri bir araya gelecek gündeye ağırlaşan çeşitli sorunlarına, karşılıklı ilişkilerini ve dünya devrimci süreci karşısındaki tavırlarını yeniden gözden geçirdiler. Bir hafta süresince yapılan toplantıların en önemlileri Sanayileşmiş Ülkeler Zirvesi ve NATO zirvesi idi.

BUNALIM SÜRÜYOR

Zirvelerden birincisine katılan ülkelere yakıştırılan "sanayileşmiş" nitelemesi gerçekte, bu ülkelerin emperyalizmin başlıca temsilcileri oldukları olgusunu dünya kamuoyundan gizleme amacına yönelikti. Ancak bir başka olgu emperyalist sistemin içinde bulunduğu durumu bütün açıklığıyla gözler önüne seriyor. Son olarak Londra'da yapılan benzer zirveler son yıllarda belirli bir gelenek halini almaya başladı. Bunun da tek bir nedeni var. Emperyalizmin içinde bulunduğu bunalımın gitgide daha belirgin bir hal alması. Oysa yapılan her zirveden sonra liderler hep aynı umudu dile getirirdiler: "Bunalımın sonuna gelinmişti. Çok kısa bir süre içinde bunalımdan çıkılacaktı". Ancak tüm bu açıklamaların aksine bunalım (hem de bütün şiddetiyle) sürüyor ve li-

derleri yeniden bir araya gelmeye zorluyor.

1975'de Fransa'da Rambouillet Zirvesinde ABD Başkanı Ford şöyle diyor: "toplantıya tüm katılanlar, dünyada 1930 yıllarından beri görülen en ciddi bunalımın sonlarına yaklaşıldığına inanmaktadır. "Başkan daha sonra da bu bunalımın "demokratik" toplumlar için akıttan bir tehdit oluşturduğunu sözlerine ekliyordu. Ancak aradan geçen iki yılda ne bunalım ne de onun oluşturduğu tehdit ortadan kalktı. Londra Zirvesi'nde ABD'nin emperyalist kamp içindeki liderliğini herşeye karşın sürdürdüğü gerçeği bir kez daha doğrulandı. Zirveye katılan ABD, Japonya, Kanada, İngiltere, Federal Almanya, Fransa ve İtalya temsilcileri sorunlarına geçerli bir çözüm getiremeden dağıldı.

İlk zirvenin hemen ardından gelen ikinci zirve de emperyalizmin gerçek yüzünün açığa çıkmasında yeni bir aşamayı oluşturmuyordu. NATO üyeleri silahlanmaya bundan böyle de hız vereceklerini açıkça ilan ediyorlardı.

CARTER'İN ÖĞÜTLERİ

NATO zirvesinin bir başka önemli yanı, katılan ülkeler devlet ya da hükü-

met başkanlarının yumuşama, silahsızlanma gibi kavramlara karşı olduklarını artık gözlemlemeleri idi.

ABD Başkanı Carter da bu ilk gezisinde dış politikada neler yapacağını açıkça ortaya koyuyordu. Sovyetler Birliği ile ABD arasındaki SALT (Stratejik Silahların Sınırlandırılması) görüşmelerinin yeniden başlayacağı günlere rastlayan konuşmasında Carter şöyle diyordu: "Son yıllarda NATO ittifakını tehdit eden tehlike giderek büyümüştür. Sovyetler Birliği gerek nükleer, gerekse konvansiyonel silahlarla büyük gelişme kaydetmiştir. Carter bu sözlerinin ardından da ABD'nin NATO'yu güçlendirmek için büyük çaba harcamaya hazır olduğunu belirtmiş NATO'nun diğer üyelerine de aynı şeyi öğütlüştür.

Oynanmak istenen oyun bellidir. Emperyalizm ve onun dünyadaki tüm genci mütefekkir silahlanmayı hem de eskisinden daha hızlı biçimde sürdürmeye kesinlikle karardır. Bunun için de artık iyice bayatlanmış bir gerekçe kullanılacaktır. "Komünizm tehlikesi". Son NATO Zirvesi bir kez daha şu gerçeği ortaya koyuyor. "Hür Dünya" yeniden bu teklelerdeki askeri harcamaları büyük oranda artırmayı düşünmektedir. Bu ağır yük gerek yeni vergiler, gerek toplumsal hizmetlerden yapılan kısımlarla emekçi kitlelerin

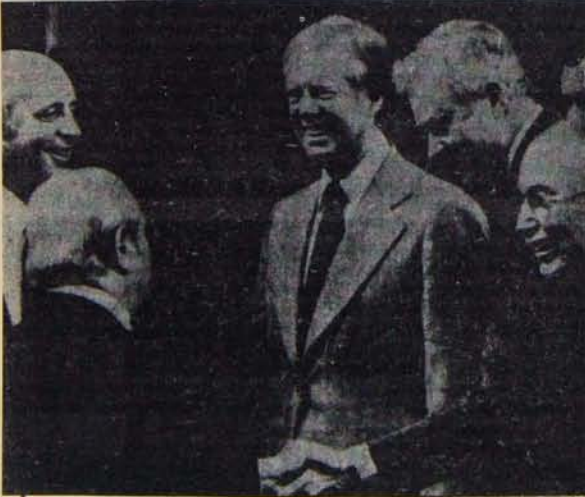
omuzlarına yüklenecektir.

İKİ YÜZLÜ KAYPAK POLİTİKA

Son SALT görüşmelerinin çıkmaza girmesinden sonra Carter, herşeye rağmen stratejik silahların sınırlandırılması yolunda olumlu adımlar atılabileceğine inandığını açıklamıştı. Oysa aynı görüşmelerden önce yine kendisi insan hakları konusunda "özgürlükçü" nutuklar atarak ve bazı eski Sovyet vatandaşlarını Beyaz Saray'da kabul ederek Sovyet toplumunun iç işlerine müdahale etmiş böylece silahsızlanma görüşmelerini çıkmaza sürüklemişti. Bu durum Carter'in iki yüzlü ve kaypak bir dış politika izleyeceğine göstermekte. Bir yandan yumuşama, insan hakları gibi konularda banşçı demeçler verirken öte yanda sosyalist sisteme karşı düşmanlığı ve silah satışlarını sürdürmek. İşte emperyalizmin liberal temsilcisi Mister Carter'in gerçek yüzü.

Londra'da yapılan toplantılarda emperyalizmin genel stratejisi gözden geçirildi. Sonuçlardan bu stratejide büyük bir değişikliklik görülmeceği anlaşılıyor. Ancak iki önemli gözlem yapılabildi. Birincisi bunalım giderek ağırlaşıyor, ikincisi ise gün geçtikçe dünya kamuoyu "Batı'nın" ne olduğunu daha yakından öğreniyor.

Carter, Türkiye burjuvazisine seçim sonrası için güvence verdi

BİRBİRLERİNE ÇOK GUVENİYORLAR

Burjuva basınında hakkında kıyametler koparılan Demirel-Carter görüşmesi sonunda gerçekleşti. Seçimlerin yapılmasına çok az bir zaman kala yapılan bu görüşmenin büyük burjuvazinin has partisi AP tarafından propaganda meti olarak kullanılacağı önceden biliniyordu. Nitekim görüşme sonrasında estirilen hava bunu doğruladı. Başta Anadolu Ajansı olmak üzere tüm AP yanlısı basın Demirel'i "Londra Fatih'i" olarak gösterebilmek için, hayal gücünü de bolca çalıştırarak elinden geleni esirgemiyordu. Hatta kimileri daha da ileri giderek Demirel'in "silah ambargosu sürdüğü takdirde, Türkiye'nin NATO'ya karşı olan yükümlülüklerini yerine getiremeyeceğini" söyleyerek Türkiye'nin ittifakın askeri kanadından çekilme olasılığına ima ettiğini söylüyordu. Neyse ki, Demirel'in kendisi imdada yetişti. Başbakan ayağının tozuyla verdiği demeçte Carter karşısındaki öfkесinin şakacıktan olduğunu itiraf ediyordu. Demirel'in sözleri şöyle: "... yardımlar çok azaltılmış olmasına rağmen,

yükümlülüklerimizi yerine getirmek için nasıl çaba harcadığımızı belirtme vesile olmuştur."

Londra görüşmelerinden sonra bir kez daha anlaşıldı ki burjuvazinin tüm çabaları topraklarımızdaki Amerikan üşlerinden alınan kira bedelini biraz daha artırabilmeye yöneliktir. Ancak sosyalistler bu oyunu bozmuşlar ve TİP'in TRT'de yayınlanan demecinde Türkiye burjuvazisinin Anayasa'nın 3. ve 4. Ceza Kanunu'nun da 125. maddesini ihlal ettiğini açıkça belirtmiştir.

ABD Başkanı Carter'in Demirel'le yaptığı görüşmede söylediği iki cümlenin üzerinde durmak gerekli. Carter başlıca şunları söylemiş: "Kıbrıs sorunu ile Türkiye'ye silah satışı arasında bağ kurulmaması gerektiğine inanıyorum." "Ortak Savunma İşbirliği Anlaşmasının Kongre'den geçmesi seçimlerden sonraya kalabilir."

Carter'in ilk cümlede söyledikleri, ABD'nin, Kıbrıs sorunu ile silah satışlarının birbirlerinden ayrı düşünülmesi gerektiği yolundaki resmi Türk tezini benimsediği imajını Türk kamuoyunda etkili kılma amacıyla açıklanabilir. Yeni ABD yönetimi seçimlerin bu kadar yaklaştığı bir dönemde Türk kamuoyunda ulusal bağımsızlık ve egemenlikten yana bir havanın esmesini elbette arzulamamaktadır. Ancak Carter silah ambargosunun geleceği konusunda hiç düşünmeyerek Türk tezine yakınlaşmanın aslında, kendi çıkarları doğrultusunda bir "jestten" ibaret olduğunu belirlemiştir.

Carter'dan alınan ikinci cümle ise, ABD'nin Carter-Demirel görüşmesi öncesinde burjuvazinin çeşitli kesimlerinde beliren kaygıları yatıştırma eğiliminde olduğunu göstermektedir. Londra'daki görüşme öncesinde burjuvazinin, özellikle seçim sonrasındaki sosyal demokrat iktidar olasılığına yatkın olan kesimi, Carter'in Demirel'e silah satışı öngören anlaşmanın seçimlerden önce onaylanacağı sözünü vermesinden kuşkulaniyordu. Ancak Carter'in söyledikleri, Türkiye burjuvazisini bir bütün olarak rahatlatıyor. ABD yönetimi seçimlerden sonra iktidara gelecek burjuvazinin şu ya da bu kesimi ile fark gözetmeden işbirliği yapabileceğini söyleyerek gerçekten akıllı davranmaktadır. Burjuvazinin ünlü "Durumcusu" bu konuda şöyle diyor: "Kimin iktidara geleceğinin bilinmediği bir sırada böyle bir durum yaratmak da Amerika hesabına herhalde büyük bir gaf olurdu." ABD'nin bu tavrının CHP'nin seçim propagandasında anti-emperyalist bir eğilimin önüne geçmeğe yönelik olduğu da gözden uzak tutulmamalı. Nitekim görüşmeden sonra CHP sözcüsünün verdiği "hükümetin bünyesi dış sorunları çözmeğe elverişli değildir" yolundaki demeç bu partinin seçim kampanyası sırasında emperyalizmin olgusunun özüne dokunmayacağını bir belirtisidir. Zaten CHP'den bunu yapması beklenmezdi.

Ama seçimlere gidilen dönemde bunu yapacak olanlar vardır. İşçi sınıfının partisi, ulusal bağımsızlığın samimi savunucusunun sosyalistler olduğunu gösterecektir. TİP, Türkiye işçi sınıfı ve emekçilerine ABD emperyalizmi ve onun işbirlikçilerinin gerçek yüzünü göstermek için de görev başındadır.

Angola üzerinde yeni emperyalist tertipler

Angola üzerindeki emperyalist kompolar sürüyor. Angola uzun süre Portekiz sömürgesi durumunda idi. Sömürgelekten kurtuluş süreci anti-emperyalist mücadele ile içiçe girdi. Angola halkının devrimci kurtuluş örgütü MPLA (Angola Halk Kurtuluş Hareketi) başta ABD emperyalizmi olmak üzere dünyadaki tüm gerici güçlerin desteklediği FNLA ve UNITA adlı örgütlerle uzun zaman savaştı. Savaşın zaferle sonuçlanması mücadelenin sona ermesi anlamına gelmiyordu. Nitekim Angola sosyalist kuruluş dönemine girdikten sonra emperyalistlerin Angola halkını hedef alan provokasyonları daha da yoğunlaştı. Şimdi Angola halkı devrimci çizgisinden hiç taviz vermeden emperyalist provokasyonları göğslemek ve boşa çıkarmak göreviyle karşı karşıya.

NETO NE DIYOR

Emperyalistler Kongo kurtuluş savaşlarıyla işbirlikçi Mobutu yönetimi arasındaki çatışmayı Angola'da yapacakları saldırıya gerekçe olarak kullanmak niyetindeler. Nitekim son günlerde Angola sınırında Zaire-Fas birliklerinin yığınak yaptıkları haberleri yoğunluk kazanmaya başladı. Bu arada Fransa'da yetiştirilen Mısırlı pilotların Fransa'nın Mobutu rejimine verdiği Mirage uçaklarını kullanmak üzere bölgeye gönderildiği bildiriliyordu. Angola Halk Cumhuriyeti devlet başkanı Agostinho Neto 1 Mayıs törenlerinde son gelişmelerle ilgili yaptığı konuşmada şöyle diyor: "Bu savaş hazırlıklarına katılan ülkeler, toprağımız herhangi bir askeri güç tarafından işgal edilirse, bu işgale katılan ülkelerin her biri ve burada çıkarı olan ve onu korumak isteyenlere karşı gerekli tedbirleri çekinmeden alacağımıza emin olmalıdırlar."

BOŞ GİRİŞİMLER

Bu açıklamadan kısa bir süre sonra Angola üzerindeki emperyalist tertibi

yeni görünimleri ortaya çıkmaya başladı. Angola çevresindeki kuşatma daha da daraltılıyor ve Güney Afrika kuvvetleri de Namibia topraklarında yığınağa başlıyordu. Şimdilik saldırının ilk yönelebileceği bölge olarak Cabinda bölgesi gösteriliyor. Mayıs ayının ilk haftası içinde Paris'te bir kukla Cabinda hükümetinin kurulduğu ilan ediliyordu. Bu hükümetin de temelinde başlıca paralı askerlerden oluşan FLEC (Cabinda Kurtuluş Cephesi) adlı bir örgüt var. Ancak bütün bu karşı devrimci girişimlerin baş destekçisinin Fransa Cumhurbaşkanı Giscard d'Estaing olduğu da gözlerden kaçmıyor. Ancak tüm bu çabaların şimdilik bir sonuç vermediği söylenemez. Luanda hükümeti 5 Mayıs'ta yaptığı açıklamada Cabinda toprağının tamamının kendi kontrolünde olduğunu belirtti. Angola Savunma Bakanı bu konuyla ilgili olarak şöyle diyor: "Angola'ya karşı girişilen saldırıların temelinde hemen her zaman Paris ve umutsuz kuklalar ve her soydan paralı askerlerin sığınağı Kinşasa (Zaire) vardır. Ancak her ikisi de Angola devrimini yıkmaya gibi boş bir girişimin içinde dirler."

AÇIKTAN SALDIRI

Bütün bu olan biten arasında üzerinde önemle durulması gereken bir açıktan saldırı olayı var. 2 Mayıs Pazartesi günü iki Mirage uçağı Luia adlı Angola kasabasına bombalandı. Luia kasabası Zaire sınırından 20 km. kadar bir uzaklıkta bulunuyor. Ama bundan da önemlisi halen şiddetli çarpışmalara sahne olan Katanga eyaletinden 200 km. uzaklıkta. Bu durumda söz konusu uçakların Angola sınırını yanlışlıkla ihlal ettiklerinden dem vurulamaz.

Saldırının açıklığı kavuşturulması gereken bir başka yanı daha var. Luia'ya saldırıan Mirage uçaklarını kullanan pilotların kimlikleri. Katanga'da Zaire rejimine karşı savaşan Kongo Ulusal Kurtuluş Cephesi sözcüsü Paris'te yaptığı açıklamada Fransa'nın bugüne dek henüz tek bir Zaire'li Mirage pilotu yetiştirmedeği-

GISCARD, AFRIKA'DAKİ SIÇRAMA TAHTASI MOBUTU' İLE BİRLİKTE

ni belirtiyordu. Östelik şu anda Fransa'da staj yapmakta olan Zaire'li pilot adaylarının uçağı fiilen kullanmaya başlamaları için en az üç yıl süreyle eğitim görmeleri gerekiyor.

PROVOKASYONLAR BOŞA ÇIKACAK

Kongo Ulusal Kurtuluş Cephesi sözcüsü bu açıklamaları yalanlamadığına göre, Angola kasabasına bombalayan pilotlar ya hem Mobutu, hem de Beyaz Saray yanlısı bir Afrika ülkesindendirler, ya da onları bizzat Fransahükümeti Zaire'

nin emrine vermiştir. Luanda radyosu saldırıdan hemen sonra yaptığı açıklamada Angola'yı Zaire'ye karşı savaşa sokmak isteyen provokasyonu boşa çıkaracağını açıklamıştır.

Angola üzerinde yoğunlaştırılan baskılar kapitalist-emperyalist sistemin Afrika kıtasının güneyindeki ilerici hareketleri bastırabilmek ve burayı kendisi için bir dikensiz gül bahçesi haline getirebilmek için bütün çarelere başvuracağını kanıtı. Ancak gerek bölgedeki ilerici ve sosyalizm yolundaki ülkeler, gerekse de devrimci kurtuluş hareketleri sorumluluklarının bilincinde olarak emperyalist saldırıya şavuşturacaklar.

Affar ve Issa değil, bağımsız Cibuti

BAĞIMSIZLIĞA HAZIRLIK

Fransa Afrika kıtasındaki son sömürge topraklarını da geçtiğimiz pazar günü yapılan bir referandumla yitirdi. Etiyopya topraklarına komşu Kızıldeniz kıyısındaki eski adı Affar ve Issa Fransız Toprağı, yeni adı Cibuti olan ülkede yaşayan farklı etnik özellikler taşıyan halk bundan böyle özgürlüğü yaşayacak. 210.000 nüfuslu bir ülke olan Cibuti'de referandum sonuçlarında bağımsızlığa "evet" cevabının çıkacağı çok önceden kesinleşmişti. Buna rağmen eski sömürgeci Fransa'nın Cibuti ile bağımsızlıktan sonra da "yakından" ilgileneceği şimdiden anlaşılıyor. Referandum öncesinde bu topraklarda bulunan 6.500 kişilik Fransız kuvvetleri alarmla geçirilmişti. Bunun dışında Clemenceau adlı uçak gemisi, önemli sayıda bir donanmanın önünde Kızıldeniz'in ağzında zirhli uçaklar ve helikopterlerle harekete hazır vaziyette bekletiliyordu.

Cibuti'nin bağımsızlığı 27 Haziran tarihinde kesinleşecek. Bu arada yapılacak ikinci bir oylamayla yeni meclisin 65 delegesi seçilecek. Şimdiden Bağımsızlık İçin Afrika Halk Birliği (LPAI) Başkanı Hasan Guled'in önderliğindeki tek bir liste ile bu seçimlere gidileceği biliniyor.

Fransa, Cibuti halkları arasındaki etnik farklılıkları ayakta tutarak kendi sömürgeci rejiminin sürekliliğini sağladı. Affar ve Issa topraklarına gönderilen Fransız yüksek komiserleri Fransız yanlısı Affar kabilesinden bir azınlığı her yönden destekleyerek onları egemen sınıf haline getirdiler. Ancak LPAI Cibuti halklarının (etnik ayrım gözetmeksizin) % 80'ini temsil ediyordu. Ancak sonunda Cibuti'de de iktidar çoğunluğunun denetimine pek yakında geçecek.

Cibuti 27 Haziran tarihinde Afrika Birliği Örgütü'ne kırkdokuzuncu bağımsız üye olarak katılmaya hazırlanıyor.

"ABD'DE DEMOKRASİ VE SOSYALİZM İÇİN MÜCADELE VERİYORUZ"

Kapitalist ülkelerde demokrasinin sınırlarının her zaman dar tutulduğu bilinir bir gerçek. Oysa burjuva devrimlerinin iktidar vesilesi özgürlükçü anayasalar bile işçi sınıfının dünya ölçüsünde iktidar alternatifini oluşturma ve tüm çalışanlara yöneltilmiş bir yasaklar listesi duru-

ANGELA DAVIS

ABD tarihindeki Sacco ve Vanzetti olayı, karı-koca Rosenberg'lerin katli bu soruya cevap olabilecek birer örnektir. Ancak özgürlükçü Carter yönetiminde de durum pek farklı değil.

Şu anda, Kuzey-Karolina eyaletinde ırkçılığa ve politik baskılara karşı mücadele vermiş olan papaz Ben Chavis ve dokuz arkadaşı yalan tanıklıklarına dayanarak bir suçlama ile tutuklu bulunuyorlar. Mahkumiyetlerine neden olan yalan ifadeyi veren Allen Hall ifadesinin geçersiz olduğu yolunda bir açıklama yapmış olmasına rağmen bu on politik hükümlü Wilmington'da hapisteler. Onlardan başka New Jersey'de Joanne Chessimard, Los Angeles'da Phillip Allen, Boston'da Ella Allison politik tutuklulara verilebilecek örneklerden yalnızca birkaçı.

Dünyadaki tüm demokratlar, başta Wilmington'da toplam 282 yıla hüküm ü Ben Chavis ve arkadaşları olmak üzere ABD'deki tüm politik mahkumların serbest bırakılması için geniş bir dayanışma kampanyası düzenliyorlar. Bu dayanışma toplantılarında biri, 5 Mayıs'ta, Paris'te Fransız Komünist Parti tarafından düzenlendi. Bu toplantıya ABD Komünist Partisi Merkez Komitesi üyesi ve ABD'de önemli etkinliği olan Politik ve Irkçı Baskıya Karşı İttifak adlı örgü-

her köşesinde özgürlük kavgası veren herkese ulaşmaktadır."

"Bildiginiz gibi Wilmington'daki on politik mahkum söz konusu suçları işlememişlerdir. Onlar bu şiddet eylemlerinin sorumluları değil kurbanları olmuşlardır... Onlar tehdit edilen, elde edilen ya da satın alınan tanıkların ifadelerine dayanarak mahkum edilmişlerdir."

Schmidt, 40 yıla hüküm giymiştir."

"Hapishanelerde de ırkçı uygulamalar tartışılmaz biçimde sürmektedir. Kuzey Karolina eyaletinde siyah ya da kızıl derili yurttaşların nüfusa oranı % 25'dir. Hapishanelerde ise bu oran % 75'e ulaşmaktadır. Başka bir rakam: erkek zenci nüfusun % 1'i parnaklıklar arasındadır.

Kuzey Karolina bizim Güney Afrika Cumhuriyetimizdir. Apartheid'dan yana Vorster rejiminin yaptığı gibi Kuzey Karolina yöneticileri ekonomik dergilerde yayınlattıkları ilanlarla büyük yabancı şirketleri Karolina'ya davet etmişlerdir. Çünkü Kuzey Karolina'da elemegi ucuz ve bol, kâr oranı da çok yüksektir."

"Ancak elemegi ve kârların bu niteliklerini koruyabilmesi için sendikaların devrimci liderlerinden kurtulmak, emekçilerin örgütlenmesini önlemek, dirençlerini bastırmak gerekiyordu."

Baskının açık, kaba ve acımasız olması gerekiyordu."

"Kuzey Karolina'daki bu faşizme benzeyen baskı girişimi başarısızlığa uğrayan Alabama, Florida, Michigan ve California'da, gerçekte tüm ABD'de politik baskıların başarısızlığa uğrayabileceği görülmektedir."

"Wilmington'un 10'larının zincirlerini kırmaya başarabilirsek, Charlotte'un 3'lerini, Ayden'in 11'lerini, Lolita Lebron ve Porto Rico'lu yoldaşlarını da özgürlüğe kavuşturabiliriz."

Florida'da Delbert Tibbs'in, New Jersey'deki politik tutukluların ve diğerlerinin de serbest bırakılmasını sağlarız.

Rosenberglere davasını yeniden bakılmasını sağlayabiliriz.

Ülkemiz emekçileri haklarımızı ve yaşamlarımızı savunma yeteneğimize güven duyduğunda, sosyalizm için mücadeleyi ileri götürebilecek duruma gelir, emperyalizme karşı dünya ölçüsünde gitgide daha önemli zaferler elde etmeye başlarız."

FRANSIZ İŞÇİLERİ DAVIS VE ARKADAŞLARI İLE DAYANIŞMADA

tün başkanı Angela Davis de katıldı.

Sizlere Davis'in konuşmasının önemli bölümlerini sunuyoruz:

"Wilmington'daki mahkumiyet olayı, Kuzey Karolina yöneticilerinin papaz Ben Chavis'e karşı öfkесinin simgesi olan bu kabus gibi olay bugün ABD'deki korkunç olarak nitelenebileceğim politik gerçeğin önemli bir bölümünü ortaya koymaktadır. Bu gerçek, bir ucundan ABD vatandaşları olarak mücadele veren bizleri ilgilendirmekle kalmamakta aynı zamanda bir ucundan sizlere, dünyanın

"Dava açıldığı sırada Ben Chavis Kuzey Karolina'daki baskı mekanizmasının temel hedefi haline gelmiştir; fakat o Kuzey Karolina'da tutuklu bulunan çok sayıda zenci, beyaz ya da kızıl derili militandan yalnızca biriydi. Aynı zamanda Charlotte'ta da üniversitede örgütlenmek istedikleri için hapse atılan siyah bir üniversite hocasıyla iki öğrencisi bunlara örnek gösterilebilir. Ayden'de aynı şekilde onbir tutuklu bulunmaktadır. Onbirlerin lideri 16 yaşındaki lise öğrencisi Donald

KGB binası, diktatörlük, Demirel'in yumruğu ve TRT

TRT'nin komandolaştırılması hareketi geçtiğimiz aylar içinde tamamlanmıştı.

Komandolaştırılma, bir ölçüde "özel" bir deyim. Gerçekten, TRT'ye tıkabasa doldurulan komandolar, bu kuruluşun bütünüyle AP-MHP borazanı haline getirilmesi çabalarında yöneticiler için destek taban oluşturumaktalar.

Altı üslü bu hareketin somut ürünleri de görülmeye başlandı. Ama ne ürünler... Yalnızca, haberlerin verilmiş biçimi, kişi ve kuruluşlara yer verilme süresi ya da programların niteliği ile sınırlı kalmıyor TRT'deki hareket. Zaman zaman "dil sürçmesi" ya da "çeviri hatası" olarak örtbas edilecek ilginç yön-temlere de başvuruluyor TRT yönetimi.

Önce programlar.

Geçtiğimiz haftalarda bir KGB programı başlatıldı. Evlere şenlik. Sovyetler Birliği'nde Moskova'nın bir meydanında, önünden her gün binlerce kişinin geçtiği bir KGB binası varmış. Bu binanın üç yanı görülebilir. Fotoğrafı da çekilebilir. Ama aynı binanın bir de arka yüzü varmış ki, burayı kimse görememiş. Görmek mümkün olmadığı gibi, bu yüzün fotoğrafı da çekilememiş. Herhalde binanın bu yüzüne bakan caddeler trafiğe kapatılmıştır diye düşünüyorsunuz. Ama pek de öyle değil. Bir turist, "büyük güçlüklerle" buranın filmini çekmiş. Bu kahraman turistin çektiği film sayesinde ki, KGB binasının arka yüzünü milyonlarca TV seyircisi görebiliyor.

Ne mi var bu arka yüzde? Hiç bir şey. Hani öyle bir tanıtılıyor ki bu arka yüz, sanki pencerelerden bizi kurtarmış diye sarkan, ya da işkence için aşağıya sallandırılan insanlar göreceksiniz. Ama hiç bir şey yok. KGB binasının arka yüzü, Sovyet mimarisinin özellikleri dışında, herhangi bir binanın arka yüzünden farklı değil. Ama ne de olsa antikomünizm ve antisovyetizm kampanyası bu tür gülünç mistifikasyonları gerektiriyor.

BBC'nin antikomünizmi bir yana, bizimkiler programa kendilerine özgü ilginç katkılarda da bulunuyorlar. Örneğin KGB'ye bağlı 10'un üzerinde "direktörlük" varmış. "Dil sürçmesi", ya da "çeviri hatası"nın tam sırası. "Direktörlük"lerden biri, program spikeri tarafından "diktatörlük" olarak sunuluyor izleyiciye. Örneğin bir "İç işler direktörlüğü" TRT spikerinin ağzından "İç işler direktörlüğü" olarak tanıtılıyor.

Ne ince bir buluş... Böylece BBC'ye katkıda bulunan TRT, Sovyetler Birliği'nde resmi kurumlara bağlı alt birimlerin bile "diktatörlük" yönetildiğini kanıtlamış oluyor. TRT'yi yöneten kafalar belki de böylelikle "Cemilolu" skandalının intikamını aldıklarını düşünüyorlardı.

AP seçim listelerinin müzmin isimlerinden bir TRT görevlisinin Türkiye İşçi Partisi demecinde "komünizm propagandası" bularak yayına sokmaması üzerinde duruldu. Ancak TRT'nin skandalı Cafer Demirel isimli bu görevlinin yaptıkları ile sınırlı değil.

9 Mayıs akşamı "Güne Bakış" programını izleyenler, propaganda adına yapılan ve ileride "dil sürçmesi" olarak tazvih edilmesi muhtemel bir skandal ile daha karşılaştılar.

"Londra'da bulunan Başbakan Demirel, Kanada Başbakanı Pierre Trudeau'yu kabul etti."

Ne güzel "propaganda" değil mi? Daha sonra Anadolu Ajansı Müdürünün muhayyile gücü ürünü haberlerle birleşince tam bir bütünlük kazanıyor. AA Müdürüne göre Demirel Carter'le görüşürken, bir ara tepesi atmış ve yumruğunu küt diye masaya indirmişti.

Öyle ya, Kanada Başbakanı ile görüşmeyip, onu "kabul eden" kişi Carter'in da hakkından gelirdi elbet.

Komandolaştırılan TRT'de, propaganda ile kanışık skandallar dizisi böyle sürüp gidiyor.

İŞÇİ KÜLTÜR DERNEĞİ İZMİR ŞUBESİ KURULDU

Genel Merkezi, 1976'da Ankara'da kurulan İşçi Kültür Derneği'nin İzmir Şubesi uzun çalışmalarından sonra kuruldu. Başlattığı çalışmalar arasında, fotoğraf-grafik dallarında kurslar, kuramsal ve uygulamalı tiyatro-folklor çalışmalarını bulundurmaktadır.

İlerici-demokrat bir kültür anlayışının geniş işçi ve emekçi yığınlarına mal edilmesi ve bu doğrultuda yaratıcı çalışmaların sürdürülmesi için ülke çapında merkezi bir örgütlülüğün gereği çok açıktır. Derneğin İzmir Şubesi de, İzmir ölçeğinde gözlemlenen dağınıklığı, örgütsüzlüğü aşmak ve varolan potansiyeli verimli bir doğrultuya çekmek amacıyla kuruldu.

Şiiri eş-dost söyleşilerinden geniş alanlara getirmek istiyor, sazın, müziğimizin, folklorumuz ye-

ni, güçlü yorumlar bekliyor,sa,

Tiyatromuzu, kısa-metrajlı film çalışmalarımızı işçilere, emekçilere sevdirmek istiyor,sa,

Değişik nedenlerle uzak kaldığınız kültür mücadelesine bir öğrenci olarak katılmak istiyor,sa,

Görev başına. İşçi Kültür Derneği'nin çalışmalarına katılalım ve bu uzun soluklu mücadelenin bir adım daha ileri gitmesi için küçük de olsa tüm katkılarını çok önemli bir yeri olduğunu unutmayalım.

İŞÇİ KÜLTÜR DERNEĞİ
İZMİR ŞUBESİ SEKRETERLİĞİ

ADRES: Hürriyet Bulvarı
Karaosmanoğlu İşhanı Kat:5
Basma - İZMİR

DANIŞTAY YALÇIN KUÇUK'E PASAPORT VERİLMEMESİ ÜZERİNE AÇILAN DAVADA YÜRÜTMİYİ DURDURMA KARARI ALDI

Danıştay Onikinci Dairesi, Yalçın Küçük'e pasaport verilmemesi üzerine açılan davada yürütmeyi durdurma kararı aldı. Yalçın Küçük, Bulgaristan Hükümeti'nin çağrılı olarak Bulgaristan'a gitmek üzere iki kez pasaport almak istemiş fakat İçişleri Bakanlığı'nın kararı ile kendisine pasaport verilmemiştir. Bunun üzerine Avukat Erşen Sansal, Danıştay'da yürütmeyi durdurma isteği ile dava açtı. Danıştay, pasaport vermemeye gerekçesini İçişleri Bakanlığı'ndan sordu. İçişleri Bakanı adına Danıştay'a gönderilen yazıda, "Yalçın Küçük'ün 1959 yılından beri gerek yurtiçi ve gerekse yurtdışında gösterdiği siyasi ve ideolojik tutum ve davranışları" pasaport vermemenin gerekçesi olarak gösterdi. Danıştay Onikinci Dairesi 1976/2656 sayılı kararı ile böyle bir gerekçenin pasaport verilmemesi gerektirmeyeceği sonucuna vararak yürütmeyi durdurma kararı aldı.

BAĞIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
için

GÖREV

SOSYALİZM BAYRAĞINI MECLİSE DİKELEME

yurt ve
dünya

3. SAYI

Türkiye İşçi Sınıfı ve Tarih 1 Mayıslar A. SEREN •
İşçi Hareketi ve Sınıf Sancıları M. AKOZER • Ya
Cumhuriyet Halk Partisi Ya Fasizm mi? O. SİLİER •
Türkiye İşçi Partisi Parlatmada • Bilimlerin Sonu
ve Bilimin Doğuşu Y. KÜÇÜK • Halk Sektörü Sorunu
A. H. DİNLER • İşçi Broşürleri Üzerine Tartışma •
İşçi Sınıfı ve Eğitim M. ÖDMAN • D. CEYHAN •
S. ECER •

iki ayda bir çıkar
fiyatı 15 TL. yıllık abone 75 TL.
Nispetiye Ziya Sok. 17/3 Teneke - İSTANBUL

7 MAYIS CUMARTESİ GÜNÜ YAPILAN
TÜM-DER ANKARA ŞUBESİ GENEL
KURULUN'DA İLERİCİ DEMOKRATLAR
YÖNETİME GELDİ. YENİDEN TÜM-DER
ANKARA ŞUBESİ BAŞKANLIĞINA
SEÇİLEN NİZAMETTİN BARIŞ
YÜRÜYÜŞ'ÜN SORULARINI YANITLADI.
AŞAĞIDA YÜRÜYÜŞ'ÜN SORULARI VE
BARIŞ'IN YANITLARINI BULACAKSINIZ

DAHA ETKİN BİR ÖRGÜTLENME İÇİNDE OLACAĞIZ

Memur mücadelesini kısaca anlatırmısınız.

Milli kurtuluş hareketinden sonra iktidarı, burjuvazinin palazlanması adına aydın, sivil, asker, küçük burjuva kadrolar ellerinde bulunduruyordu. Aynı zamanda ırkçı şovenist olan bu kadroların temel görevleri, burjuvaziye bir an önce her bakımdan güçlendirmektir. Memurların büyük bir kısmı da o zamanlar burjuvaziye hizmet ettikleri için, burjuvazi tarafından itibarlı sayılıyordu. Ancak kapitalizmin giderek gelişmesi, burjuvazinin güçlenmesi memurların bu görevi yapmalarını gereksiz kıldı. Bundan sonra memurların burjuvazi ile çelişkileri başladı.

1960 Anayasasının memurlara getirdiği sendika kurma hakkı, uğrunda mücadele verilerek kazanılmış bir hak olmadığı gibi, grev ve toplu sözleşme hakkı ile de donatılmış değildi. Onun için 12 Mart'ta bu hak geri alındığı zaman memurlardan hiç bir tepki gelmedi. Kurulan sendikalar, federasyon ve konfederasyon şeklinde örgütlendikleri için, memurların tabanda birliği sağlanamadı. Verilen mücadele burjuvazinin icazetine bağlandı. Ekonomik sorunların çözümü, o zaman ki sendika yöneticilerin kişisel tavırlarına terk edildi. Memurların somut sorunları ülke sorunlarından tamamıyla soyutlandı. Tüm bu nedenlerden dolayı TÜM-DER kurulmadan önce memurlar doğru bir örgütlenme ve mücadele anlayışından uzak kaldı.

Memurların geçmişini doğru olarak değerlendiren örgütümüz, geçmişten dersler çıkararak mücadelesini sürdürmektedir. Grevli toplu sözleşmeli sendikal hakların alınması, burjuvazinin hareket alanını daraltacaktır. Öncelikle bir hakkın saptanmasında burjuvazinin değil, tabanın söz ve karar sahibi olması gerçekleştirecek ve burjuvaziye karşı memurların ekonomik demokratik haklarının ileri boyutlarda dayatılması sağlanacaktır. Kapitalizm sürekli pahalılık düzeni olduğu için, sendikal hareket yoluyla memurlar için az da olsa ekonomik bir ferahlama olacaktır. Memurları politik mücadeleden uzak tutmak isteyen burjuvazinin bu gerici talebi yok olacaktır. Memurlar işçi sınıfı partilerinde mücadele verebileceklerdir. Egemen sınıflar tarafından suni olarak yaratılan işçi memur ayrımı son bulacak, memurlar işçilerle aynı sendika çatısı altında birleşip daha güçlü bir mücadele ortamına gireceklerdir. Faşizm her zaman kendisine kitle tabanı aramaktadır. Memurlar arasında da taban aramaya çalışacaktır. Memurların devrimci sendikalarla örgütlenmesi, faşizmi memur kesiminden tecrit edecektir.

Tüm yukarıda saydıklarımız, memurlar için demokratik mücadelesinin programıdır. Bu mücadele şüphesiz sağlıklı bir politika ile başarılabılır. Bunu sağlamak için de demokratik kitle örgütleri ve demokrasi mücadelesini iyi kavramak ve uygulamak zorunludur. Gerek ekonomik demokratik düzeyde, gerek politik düzeyde bu mücadelesinin, işçi sınıfının mücadelesi ile paralellik içinde olması zorunludur.

CHP Genel Başkanının gazetelerde çıkan demecinde memurlara grev hakkının ikinci aşamada düşünülmesiyle ilgiliydi. Bu konudaki görüşlerinizi nedir.

Ülkemizde tüm-demokratik hak ve özgürlüklerin var olacağını, batıdaki tüm demokratik hakların ülkemizde de olması gerektiğini yine CHP Genel Başkanı söylemektedir. Memurların demokratikleşmesi kişilerin ve örgütlerin subjektif niyetlerine bağlı değildir. Toplumların demokratikleşmesi tüm işçi ve emekçi sınıfların demokratik silahlarla donatılmasına bağlıdır. Memurlar için ise bu hak grevli toplu sözleşmeli sendikal hareket. Memurları grev hakkından yoksun bırakmak, onları egemen sınıflara karşı eli kolu bağlı duruma getirmek demektir. Tüm batı ülkelerinde, me-

muratlar grev silahıyla donatılmış sendikal haklara sahiptirler. CHP Genel Başkanının bu tutumu çelişkilidir. Sosyal demokrasinin, çalışan işçi ve emekçi sınıfı geniş demokratik olanaklar sağlaması beklenemez. İşçi ve emekçiler bu hakları kendi mücadelesi sonucu kopara kopara alacaklardır. Ülkemizde, işçi ve emekçilerin burjuvaziye karşı geniş demokratik haklarla donatılması doğrultusunda mücadele veren işçi sınıfının partisinin tavrı daha nettir. Grevsiz sendika hakkı zaten 1960-1971 arası vardı. Bugün aynı şeyi sunmak geriye atılmış bir adımdır. Tüm ilericilerin, demokratların ve sosyalistlerin buna karşı olması zorunludur.

Demokratik kitle örgütlerinin görevi ve demokratik kitle örgütlerindeki hastalıkları anlatırmısınız?

Demokratik kitle örgütlerinin asıl mücadelesi, ekonomik-demokratik haklar ve demokrasi mücadelesidir. Kapitalist toplumlarda demokrasi mücadelesi çok boyutlu mücadeledir. Söyle sıralayabiliriz: birincisi demokratik hak ve özgürlükleri elde etmek, yani demokrasinin sınırlarını genişletmek, ikincisi toplumda demokrasi mücadelesi veren diğer güçlerle ortak eylem içinde hareket etmek, üçüncüsü demokratik güçlerle ortak hareket edilirken faşizme karşı mücadeleyi asla gözden kaçırmamak, dördüncüsü ve daha önemlisi de işçi sınıfının iktidarı alma mücadelesindeki bağlantıyı çok iyi bir şekilde kurmak.

Yukarıda sayılanlar, kitlelerin ekonomik demokratik taleplerini de kapsar. Kitlelerin mücadelesini ekonomik-demokratik çember içine hapsedmek yanlıştır. Kitlelerin sınıfsal mücadelesinde nihai hedefin iktidarı almak olduğuna söylemek ve bu hedefe parti ile varılacağını belirtmek, demokratik kitle örgütlerinin görevleridir.

Örgütümüz TÜM-DER, vermiş olduğu mücadele ile, yukarıda söyleneni hayata geçirmiştir. Bir yandan MC'nin tüm baskılarına karşı memurların ekonomik demokratik hakları savunulmuş, diğer yandan faşizme ve emperyalizme karşı verilen mücadelede de yerini almıştır. Bunun somut örneklerini, 39 aylıklar, vergi idareleri, Meyak mücadelesi, sürülen-kırılan memurlara sahip çıkmak, kitle eylemleri ile faşizmi protesto etmek, DGM'ne karşı tavrı ve 1 Mayıs'ların kutlanmasında aktif yer almakta vb. da görüyoruz. Ayrıca parti işlevini örgütümüze yüklemek isteyenlere ödün verilmemiştir.

Demokratik kitle örgütleri, yapısı itibarıyla esnek olan örgütlerdir. Bağımsızlıktan ve demokrasiden yana olan tüm güçleri örgütlemek zorunludur. Bu açıdan, belirli konularda her zaman tartışmaların çıkması normaldir. Ancak, amaçları örgütü daha güçlendir-

mek olsa bile, oluşturulan tüm grup ve grupçuklar, belirli dar grupsal hesaplara girdikleri süre, bir hastalık olarak kalırlar.

Demokratik kitle örgütlerinde görülen genelde iki hastalık vardır. Bunlardan biri ekonomizmdir. Kitlelerin ekonomik demokratik sorunları ile sınırlı kalmak bağımsızlık demokrasi mücadelesini gözardı etmektedir. İkinci hastalık ise, goşizmdir. Bu görüşün savunucuları demokratik kitle örgütlerine parti görevi yüklemektedirler. Disiplinsizlikleri, sabırsızlıkları ve sekteciliklerinden dolayı partilerde görev almaları mümkün değildir. Bunun için bu istemlerini demokratik kitle örgütleri aracılığıyla yapmaya kalkışmaktadırlar. Kitlelere inmemekle birlikte, özellikle aydın ve öğrenci kesiminde, dar da olsa, taraftar bulabilmektedirler. Ya da görüşlerde bulanıklık yaratabilmektedirler. Bu görüşün yanlış olduğunu örgütümüz TÜM-DER her zaman kitlelere anlatmıştır ve anlatacaktır.

Demokratik kitle örgütleri ile siyasal parti iki ayrı örgüt biçimidir. Bir kez, parti iktidarı devralma programı olan bir örgüttür. Oysa, demokratik kitle örgütlerinin iktidara gelmesi diye bir hedefi olmaz. İkinci olarak, partiler toplumdaki bütün çelişkileri çözüm aramak ve bütün çelişkileri çözümü yolları göstermek zorundadır. Demokratik kitle örgütleri ise, çelişkilerin bir bölümünün odaklaştığı örgütlerdir.

Bu odaklaşan çelişkileri çözümü yönden çaba harcarlar.

Kongreden sonra çalışmalarınız nasıl olacaktır?

Örgütümüz TÜM-DER'i memurların tek ve güçlü örgütü yapmak için, gerek niceliksel ve gerekse niteliksel bakımdan daha etkin bir örgütlenme içine girecektir. Memurların demokratik mücadelesini asla gözardı etmiyerek, onların somut sorunlarından hareketle, bağımsızlık demokrasi mücadelesinde yerimizi almaya çalışacağız. Uluslararası ve ulusal planda düşünce, tavır ve eylemleriyle emperyalizmin ve faşizmin yanında yer almış, sol görünüm altındaki Maoocu bozguncuların örgütten tasfiye olmaları sağlanacak. Örgütümüzü kadro örgütü durumuna getirmeye çalışan sapık akımlara karşı amansız bir mücadele verilecektir. İlkesiz ve parçası bir anlayışa derneği değil, yalnızca kendilerini güçlendirmeyi amaçlayan anlayışa pirimi verilmeyecektir. İşçi sınıfının ilericisi sendikal örgütünü tahrip eden ve burjuvaziye peşkeş çeken anlayışın şaşaklığını örgüte yerleştirmeye çalışanlara karşı ilkel mücadele verilecektir. Henüz örgütlenmemiş binlerce memur bulunduğunu göz önüne alarak en geniş kitleyi örgütlemenin uzun ve kısa vadeli talepleri doğrultusunda mücadele edilecektir. Bu mücadele, grevli toplu sözleşmeli sendikal hakların alınması, işçi sınıfımızın hareketi ile bağlantının sağlanmasına kadar sürecektir.